Európai Parlament
2024-2029

Gazdasági és Monetáris Bizottság

2026/0801(NLE)

16.2.2026

JELENTÉSTERVEZET

az Európai Központi Bank alelnökének kinevezéséről szóló tanácsi ajánlásról
(N10-0003/2026 – C10-0018/2026 – 2026/0801(NLE))

Gazdasági és Monetáris Bizottság

Előadó: Aurore Lalucq

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATÁRA IRÁNYULÓ JAVASLAT 3

1. MELLÉKLET: BORIS VUJČIĆ SZAKMAI ÖNÉLETRAJZA 1

2. MELLÉKLET: BORIS VUJČIĆ KÉRDŐÍVRE ADOTT VÁLASZAI 3

MELLÉKLET: NYILATKOZAT AZ ÉSZREVÉTELEKRŐL 39

AZ EURÓPAI PARLAMENT HATÁROZATÁRA IRÁNYULÓ JAVASLAT

az Európai Központi Bank alelnökének kinevezéséről szóló tanácsi ajánlásról (N10-0003/2026 – C10-0018/2026 – 2026/0801(NLE))

(Konzultáció)

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Tanács 2026. január 30-i ajánlására (N10-0003/2026)[1],

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 283. cikke (2) bekezdésének második albekezdésére, amelynek megfelelően az Európai Tanács konzultált a Parlamenttel (C10-0018/2026),

– tekintettel eljárási szabályzata 134. cikkére,

– tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A10-0000/2026),

A. mivel az Európai Tanács 2026. január 30-i levelével konzultált az Európai Parlamenttel Boris Vujčićnak az Európai Központi Bank alelnökévé 2026. június 1-jétől nyolc évi időtartamra történő kinevezéséről;

B. mivel a Gazdasági és Monetáris Bizottság értékelte – különösen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 283. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételek, valamint az EKB-nak a Szerződés 130. cikkéből következő teljes függetlensége követelménye szempontjából – Boris Vujčić képességeit; mivel ezen értékelés keretében a bizottság megkapta Boris Vujčić önéletrajzát és a neki küldött írásbeli kérdőívre adott válaszait;

C. mivel ezt követően a bizottság 2026. február 25-én meghallgatás keretében találkozott Boris Vujčićcsel, aki először nyitóbeszédet mondott, majd válaszolt a bizottság tagjainak kérdéseire;

1. ***[kedvező/ elutasító]*** véleményt nyilvánít Boris Vujčićnek az Európai Központi Bank alelnökévé történő kinevezésére irányuló tanácsi ajánlásról (*és azt kéri, hogy vonják vissza az ajánlást, továbbá hogy terjesszenek egy újat a Parlament elé*);

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, valamint a tagállamok kormányának.

[1] HL C/2026/707, 2026.1.28., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/707/oj.

1. MELLÉKLET: BORIS VUJČIĆ SZAKMAI ÖNÉLETRAJZA

Horvát Nemzeti Bank
Elnök

Születési idő: 1964. június 2.

Végzettség:

1996: Ph.D., Zágrábi Egyetem, Gazdaságtudományi Kar
1995–1996: Bizonyítvány, továbbképzés az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságának monetáris ügyekkel foglalkozó osztályán, Brüsszel
1994–1995: Fulbright predoktori ösztöndíj, Michigani Állami Egyetem, Gazdaságtudományi Tanszék
1991: Közgazdaságtani egyetemi mesterdiploma, Gazdaságtudományi Kar, Zágrábi Egyetem
1989: Bizonyítvány, CIHEAM, Montpellier-i Egyetem, Franciaország (fejlett számítógépes kutatás a közgazdaságtudomány terén, EK-ösztöndíj)
1988: Közgazdaságtani alapképzési diploma, Gazdaságtudományi Kar, Zágrábi Egyetem

Szakmai pályafutás:

1989: Egyetemi tanársegéd, Zágrábi Egyetem, Gazdaságtudományi Kar
1992: Meghívott kutató, Sussexi Egyetem, Brighton, Fejlesztési Tanulmányok Intézete
1993: Vendégelőadó, Freiburgi Egyetem, Németország
1994: Meghívott kutató, Kentucky Egyetem, USA
1994–1995: A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) külső munkatársa
1996: Az Európai Bizottság tanácsadója, DG II – Gazdasági és pénzügyek
1997–2000: Igazgató, Kutatási Osztály, Horvát Nemzeti Bank
2000–2006: Alelnök, Horvát Nemzeti Bank
2006–2012: Második hivatali idő, alelnök, Horvát Nemzeti Bank
2012–2018: Elnök, Horvát Nemzeti Bank
2018 óta: Második hivatali idő, elnök, Horvát Nemzeti Bank
2024 óta: Harmadik hivatali idő, elnök, Horvát Nemzeti Bank

Válogatott szakmai tevékenységek:

2003 óta: Egyetemi tanár, Zágrábi Egyetem, Gazdaságtudományi Kar
2004 óta: Vendégelőadó, Zágrábi Egyetem, Matematikai Kar
2005–2012: Főtárgyaló-helyettes az Európai Uniónál Horvátország csatlakozási tárgyalásai során
2006–2012: A Hálózat a Globális Fejlődésért igazgatótanácsának tagja
2013 óta: Az EKB Általános Tanácsának tagja
2013 óta: Az ERKT Általános Tanácsának tagja
2016 óta: A Bécsi Kezdeményezés irányítóbizottságának elnöke
2016–2019: Az ERKT irányítóbizottságának tagja
2023 óta: Az EKB Kormányzótanácsának tagja

Válogatott szakmai elismerések:

2018: Az Emerging Markets Network szerint a legjobb közép- és kelet európai jegybanki elnök
2019: A The Banker (Financial Times) szerint 2019-ben a világ legjobb jegybanki elnöke
2021: Lámfalussy-díj a pénzügyek terén elért életműért

2. MELLÉKLET: BORIS VUJČIĆ KÉRDŐÍVRE ADOTT VÁLASZAI

Kérdőív a következő tisztségre pályázó jelölt számára:
az Európai Központi Bank alelnöke

A. Személyes és szakmai háttér

1. *Kérjük, emelje ki monetáris, gazdasági és pénzügyi téren szerzett szakmai gyakorlatának fő vonatkozásait, valamint európai és nemzetközi tapasztalatainak fő ismérveit!*

Szakmai pályafutásom során központi bankárként a gazdasági elemzés, a monetáris politikai döntéshozatal, a pénzügyi stabilitás és az európai politikai döntéshozatal metszéspontjában dolgoztam. Ez lehetővé tette számomra a monetáris politika, a makrogazdasági fejlemények és az Európai Unió intézményi dinamikájának széles körű és gyakorlati megértését. Abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy olyan környezetben dolgozhattam, ahol a gazdasági ítélőképességet politikai tudatossággal, elemzői szigorral és egyértelmű kommunikációval kell ötvözni – olyan készségekkel, amelyeket elengedhetetlennek tartok ahhoz, hogy hatékonyan hozzájáruljak az EKB munkájához.

Szakmai pályafutásom során, amióta 1996-ban a Kutatási Osztály igazgatójaként csatlakoztam a Horvát Nemzeti Bankhoz (Hrvatska narodna banka, HNB), következetesen a gazdaság- és pénzügyi politikára összpontosítottam. Alelnöki megbízatásom alatt (2000–2012) kollégáimmal együtt úttörő szerepet töltöttem be a makroprudenciális eszközök terén, és eltökélten dolgoztam a horvát bankrendszer megszilárdításán, ami segítette Horvátországot abban, hogy úgy vészelje át a globális pénzügyi válságot, hogy nem volt szükség banki feltőkésítésre (azaz a költségvetés és az adófizetők számára nulla költséggel). Ezzel párhuzamosan főtárgyaló-helyettesként Horvátország uniós csatlakozása során is döntő szerepet játszottam. Miután 2012-ben elnökké neveztek ki (jelenleg a harmadik hivatali időszakomat töltöm be), Horvátország sikeresen csatlakozott a bankunióhoz és az euróövezethez. Aktívan támogatom és előmozdítom a határokon átnyúló banki együttműködést is, beleértve a regionális felügyeleti szervek és a nemzetközi partnerek közötti együttműködést a Bécsi Kezdeményezés 2.0 keretében, amelynek elnöki tisztét 2016 óta töltöm be. Ezek a szerepek a makroszintű pénzügyi kapcsolatok, a piacok és az intézmények közötti kölcsönhatások, valamint a hatékony szakpolitikai keretek kialakításával kapcsolatos gyakorlati kihívások alapos ismeretét követelték meg.

Ennek fényében jelentős nemzetközi és európai tapasztalatokra tettem szert. Képviseltem intézményemet az uniós intézményekkel, a tagállamokkal és a nemzetközi partnerekkel folytatott párbeszédekben, és olyan környezetben dolgoztam, ahol elengedhetetlen a nemzeti nézőpontok és az európai prioritások összehangolása. Ezek a tapasztalatok elvezettek engem ahhoz, hogy nagyra értékeljem az Unión belüli konszenzusépítés összetettségét, valamint az olyan intézmények, mint az EKB fontos szerepét a stabilitás, a kiszámíthatóság és a bizalom Unió-szerte történő fenntartásában.

Mindezen szerepek során megtanultam, hogy a hatékony politikai döntéshozatalhoz nemcsak erős elemzési alapokra van szükség, hanem arra is, hogy képesek legyünk figyelni, világosan megmagyarázni az összetett kérdéseket, és hidakat építeni a különböző nézőpontok között. Az

Európa és a monetáris uniónk alapjául szolgáló elvek iránti szilárd elkötelezettség mellett ezeket a tulajdonságokat hoznám magammal az EKB-hoz.

2. *Van bármilyen üzleti vagy pénzügyi érdekeltsége vagy egyéb kötelezettsége, amely esetleg összeférhetetlen lenne jövőbeni feladataival, és vannak-e olyan releváns személyes vagy egyéb tényezők, amelyeket a Parlamentnek az Ön kinevezése esetén figyelembe kellene vennie?*

Nincs.

3. *Melyek lennének azok az irányadó célkitűzések, amelyeket az Európai Központi Banknál (EKB) megbízatása alatt követne?*

Amennyiben megbízást kapok az EKB-nál, irányadó célkitűzésen az lenne, hogy hozzájáruljak egy olyan monetáris politikához, amely az euróövezet valamennyi polgárát szolgálja. Ez azt jelenti, hogy továbbra is egyértelműen és rendíthetetlenül az árstabilitásra – elsődleges célkitűzésünkre – kell összpontosítanunk, és meg kell őriznünk a pénzügyi stabilitást, amely elengedhetetlen a monetáris politika hatékony transzmissziójához és gazdaságaink rezilienciájához.

Szakmai hátterem formálta ezt a meggyőződést. 2000 júliusa óta folyamatosan a Horvát Nemzeti Bank elnöke vagy alelnöke vagyok. Ebben a hosszú időszakban Horvátország számos jelentős sokkhatással és válsággal szembesült, amelyek gazdaságunk és pénzügyi rendszerünk destabilizálásával fenyegettek. A horvát gazdaság kis mérete és eredendő sebezhetősége ellenére sikerült egyedül átvészelnünk ezeket a sokkhatásokat, anélkül, hogy külső pénzügyi támogatásra támaszkodtunk volna. E tekintetben sikerünk kulcsa az volt, hogy egyértelműen a központi bank célkitűzéseire összpontosítottunk, és a rendelkezésre álló eszközökkel azonnal cselekedtünk, ha ezek a célkitűzések veszélyben vannak. Ezek a tanulságok közvetlenül alkalmazhatók az euróövezet szintjén: még egy sokkal nagyobb és komplexebb monetáris unióban is az egyértelmű célmeghatározás marad a hatékony központi banki tevékenység sarokköve.

Az EKB ezt megalapítása óta többször is bizonyította. Hatékony válságkezelőként megalapozott hírnévre tett szert, és kulcsszerepet játszott a súlyos válságok, különösen az euróövezeti államadósság-válság és a pandémiás válság kezelésében. Az EKB a közelmúltban teljesítette elsődleges célkitűzését, amikor a szigorú monetáris politikára való áttéréssel sikeresen visszaszorította a magas inflációt. Az EKB alelnökeként szorosan együtt fogok működni a Kormányzótanácsban és az Igazgatóságban dolgozó kollégáimmal az EKB sikeres munkájának folytatása érdekében. Ebben a szerepben nagy jelentőséget tulajdonítanék az EKB függetlensége megőrzésének, miközben teljes mértékben tiszteletben tartom elszámoltathatóságát az Európai Parlament felé.

Feltéve, hogy fő célkitűzésünk teljesül, támogatnunk kell azokat az átfogóbb szakpolitikákat, amelyek célja az EU versenyképességének és rezilienciájának fokozása. Különösen a megtakarítási és beruházási unió létrehozására irányuló jelenlegi erőfeszítések rendkívül helyénvalóak, mivel fő céljuk az innovatív vállalkozások finanszírozáshoz jutásának jelentős javítása, egy olyan területen, ahol az EU jelentős lemaradásban van fő globális versenytársaihoz képest. Ezek az erőfeszítések hozzájárulnának a monetáris politika gördülékenyebb

transzmissziójához is az euróövezetben. Az EKB szempontjából a bankunió kiteljesítése ugyanilyen fontos, mivel tovább csökkentené a bankok és az államok közötti negatív visszacsatolási spirálok kockázatát, amelyek – amint azt a múltban láttuk – súlyosan aláásható a gazdasági és monetáris unió stabilitását. Emellett az EKB folytatni fogja arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kiépítse a pénzügyi rendszer rezilienciáját az éghajlatváltozás hatásaival szemben. Az elmúlt két évben az EKB jelentős előrelépést tett e tekintetben, mivel az éghajlattal és a természettel kapcsolatos kockázatok beépültek az EKB három fő hatáskörébe tartozó rendszeres tevékenységekbe, nevezetesen a monetáris politikába, a pénzügyi stabilitásba és a bankfelügyeletbe. Végezetül az EKB a digitális euró fejlesztésével közvetlenül hozzá fog járulni az Európa rezilienciájának és stratégiai autonómiájának fokozására irányuló, folyamatban lévő erőfeszítésekhez, amely a piacot jelenleg uraló külföldi pénzforgalmi szolgáltatók egyik fő alternatívája lesz.

Ügyelnünk kell azonban arra, hogy az EU versenyképességének javítását célzó kezdeményezések ne menjenek a pénzügyi stabilitás rovására. Konkrétabban fogalmazva, a prudenciális szabályozás enyhítése valószínűleg nem vezetne a banki hitelezés fellendítéséhez. Az euróövezeti banki hitelezési felmérés azt mutatja, hogy a tőkekorlátok az elmúlt években nem voltak releváns tényezők a banki hitelezés szigorítása szempontjából, mivel a bankok jól tőkésítettek. Ezzel szemben a bankok kockázattűrése, kockázatérzékelése és versenye fontos meghatározó tényező volt. Ezért a tőkekövetelmények csökkentése csak magasabb tőkeáttételhez és csökkent rezilienciához vezetne, ami nem indokolt, ha olyan stabil pénzügyi intézményeket akarunk, amelyek képesek finanszírozni a gazdaságot, ugyanakkor reziliensek maradnak a sokkhatásokkal szemben.

4. *Ön lenne az EKB Igazgatóságának első közép- és kelet-európai tagja. Hogyan értékeli ezt a fejleményt, és Ön szerint ez a háttér milyen új perspektívákat vagy megközelítéseket hozhat az Igazgatóság munkájában?*

Fontosnak tartom, hogy az EKB Igazgatósága tükrözze az eurórendszer sokszínűségét – legyen szó a kompetenciákról, a tapasztalatokról, a készségekről, a földrajzi egyensúlyról vagy a nemekről. Ez a sokszínűség gazdagítja az Igazgatóság tanácskozásait, és megerősíti az EKB legitimitását valamennyi európai polgár szemében.

Az elmúlt két évtizedben tanúi lehettünk annak, hogy az euróövezet a közép- és kelet-európai országok felé bővült (Szlovénia 2007-ben, Szlovákia 2009-ben, Észtország 2011-ben, Lettország 2014-ben, Litvánia 2015-ben, Horvátország 2023-ban, Bulgária pedig 2026-ban csatlakozott), amelyek jelenleg az euróövezet népességének mintegy 6,7%-át és GDP-jének 3,6%-át teszik ki. Így azt mondanám, nem meglepő, hogy megvan a politikai akarat arra, hogy a közép- és kelet-európai régió (amely 1999 után csatlakozott az euróövezethez) kisebb országaiból bevonjanak valakit az Igazgatóságba. Úgy vélem, hogy a közép- és kelet-európai régió egyik kisebb országából érkező tag kiválasztása felerősíti annak fontosságát, hogy egy kis nyitott gazdaság szempontjából is mérlegeljék a nézeteket és nézőpontokat. A közép- és kelet-európai országokat néha úgy tekintik, mint amelyek az európai döntéshozatali folyamatok perifériáján helyezkednek el, és érdekeik néha nincsenek teljes mértékben képviselve az uniós intézményekben. Egy közép- és kelet-európai tag valószínűleg segítene áthidalni ezt a szakadékot, és növelné az EKB politikáiba vetett bizalmat ezekben az országokban. Hozzájárulhat továbbá az EKB hitelességének megerősítéséhez azokban a régiókban, amelyek úgy érezhetik, hogy aggodalmaikat figyelmen kívül hagyják az átfogóbb euróövezeti döntésekben.

Amint azt Önök is tudják, a közép- és kelet-európai régió Nyugat-Európához képest sajátos gazdasági környezettel rendelkezik. Sok közép- és kelet-európai országban már évtizedek óta zajlik a központilag megtervezett gazdaságokról a piacgazdaságokra való átállás. A régióban az elmúlt években gyors növekedés volt tapasztalható, de még mindig olyan kihívásokkal néz szembe, mint a jövedelmi egyenlőtlenségek, a gazdasági fejlettség különböző szintjei, valamint az eltérő monetáris és költségvetési igények. A közép- és kelet-európai perspektíva EKB elé tárása árnyaltabb értelmezést adna a feltörekvő gazdaságok gazdasági növekedési dinamikájáról.

Emellett, mivel régóta dolgozom a „fogadó ország" felügyeleti környezetében – amely sok kisebb euróövezeti tag számára közös valóság –, gyakorlatias megközelítést tudnék adni arról, hogy a pénzügyi stabilitási kockázatok hogyan halmozódhatnak fel a kis, bankok által uralt rendszerekben, és hogy a nemzeti és európai hatóságok közötti szoros együttműködés hogyan enyhítheti azokat. Ez a megközelítés kiegészíti a nagyobb, piaci alapú pénzügyi rendszerekből érkező kollégák nézőpontját.

Tágabb értelemben meg vagyok győződve arról, hogy a Közép- és Kelet-Európában nagy tapasztalattal rendelkező igazgatósági tag jelenléte Unió-szerte segíthet megerősíteni az EKB szakpolitikáiba vetett bizalmat, és bizonyíthatja, hogy valamennyi tagállam – akár kicsi, akár nagy, akár korábban, akár később csatlakozott ország – teljes mértékben részt vesz az euróövezet döntéshozatalában. Emellett pozitív jelzést küld az euró bevezetése felé vezető úton lévő országoknak arról, hogy megértik és komolyan veszik szempontjaikat.

Ugyanakkor nem úgy tekintek magamra, hogy egy adott régiót képviselnék. Az Igazgatóság tagjainak az euróövezet egészének érdekében kell dolgozniuk. Célom az lenne, hogy konstruktívan járuljak hozzá az Igazgatóság kollektív munkájához azáltal, hogy elemzési szigort, a különböző nézőpontokra való nyitottságot, valamint Európa közös intézményei és értékei iránti mély elkötelezettséget tanúsítok.

Összességében úgy vélem, hogy egy közép- és kelet-európai országból érkező igazgatósági tag felvétele gazdagíthatná az EKB munkáját azáltal, hogy szélesebb körű, inkluzívabb perspektívát nyújt a gazdaságpolitikáról és a regionális kihívásokról. Ez célzottabb szakpolitikai intézkedésekhez vezethet, amelyek előmozdítják az általános európai stabilitást és növekedést, figyelembe véve ugyanakkor az euróövezeten belüli sokféle gazdaságok sajátosságait is.

B. Az EKB monetáris politikája és gazdasági fejlesztései

5. *Az EKB megerősítette a középtávú árstabilitás szimmetrikus meghatározását. Hogyan kell végrehajtani és értékelni ezt a kötelezettségvállalást a gyakorlatban, ha az infláció tartósan eltér a középtávú céltól? Mi az Ön meghatározása a „középtávú" kifejezésről?*

Fontos elismerni, hogy az „árstabilitás" meghatározása az EKB alapvető felelőssége. Az EKB 2003. évi stratégiai felülvizsgálata a következőképpen határozta meg az inflációs célt: „2% alatti, de ahhoz közeli" – a „2% alatti" eredeti 1998-as cél finomítása. Az ezt követő, 2021. évi stratégiai felülvizsgálatot a tartósan alacsony inflációs környezet motiválta, és ez a fogalommeghatározás újrafogalmazásához vezetett. Elismerve, hogy a „2% alatti, de ahhoz közeli" megfogalmazás arra utalhat, hogy a 2% egy felső határ, és ezáltal azzal a kockázattal

jár, hogy a hosszú távú inflációs várakozások elszakadnak a kitűzött céltól, az EKB szimmetrikus 2%-os középtávú inflációs célként definiálta újra árstabilitási célkitűzését.

Ez az új megfogalmazás egyszerű és könnyen kommunikálható – a cél szimmetriája azt közvetíti, hogy a céltól való negatív és pozitív eltérések egyaránt nemkívánatosak. A legutóbbi, 2025-ös stratégiai értékelés megerősítette ezt a szimmetrikus célt, ugyanakkor elismerte, hogy az előttünk álló környezet egyre változékonyabb.

Az inflációnak a célértéktől való bármely jelentős és tartós, bármely irányba történő eltérését határozottan kezelni kell annak megakadályozása érdekében, hogy ezek az eltérések a nem lehorgonyzott inflációs várakozásokon keresztül állandósuljanak. Az inflációs környezetben a magas inflációs várakozások prociklikusan további inflációs nyomásokat idéznek elő – az alacsonyabb reálráták arra ösztönzik a háztartásokat, hogy növeljék kiadásaikat (csökkentsék megtakarításaikat), a vállalkozásokat arra, hogy többet fektessenek be, a munkavállalókat arra, hogy magasabb béreket kérjenek, általában a vállalkozásokat pedig arra, hogy emeljék áraikat. Következésképpen az erős és az időszak elejére ütemezett kezdeti szakpolitikai válasz és ezt követően a megfelelő finomhangolás elengedhetetlen annak megelőzéséhez, hogy az inflációs várakozások elszakadjanak a céltól, és az esetleges másodlagos hatások enyhítésében is alapvető szerepe van, ezáltal megőrizve az EKB hitelességét.

A „középtávú” – az árstabilitási célkitűzés fontos eleme – pontos meghatározásának szándékos elmaradása azt tükrözi, hogy az EKB előnyben részesíti a szükséges stratégiai rugalmasság fenntartását.

A monetáris politikai döntéshozatal jelentős és egyre nagyobb bizonytalanságban működik, és a megfelelő szakpolitikai válasz az inflációs eltérést okozó sokkhatások alakulásától függ, függetlenül attól, hogy a sokkhatások helyi vagy közös, keresleti vagy kínálati, illetve állandó vagy átmeneti jellegűek-e, valamint nagy vagy kis mértékűek. A szakpolitikai transzmisszió jelentős és változó késedelmekkel és bizonytalanságokkal is jár, ami kontraproduktívvá teszi a túlságosan merev fogalommeghatározásokat. Az EKB azáltal, hogy a pontos időkeretek meghatározása nélkül hangsúlyozza a középtávú árstabilitást, megőrzi a rugalmasságot ahhoz, hogy válaszát az uralkodó feltételekhez igazítsa, és elkerülje a gazdasági tevékenység és az infláció politika által kiváltott túlzott volatilitását. Ezzel a rugalmassággal azonban nem szabad visszaélni, illetve azt nem szabad túlzottan kifeszíteni – a központi bank bármely olyan magatartása, amely az árstabilitás iránti elkötelezettség feladásának tekinthető, aláásható az inflációs várakozások lehorgonyzását.

A „középtávú” fogalommeghatározása nem rögzíthető naptári napokban. Attól a sokkhatástól függ, amellyel a központi bank szembesül. A „középtávú” időhorizont elfogadható meghatározása azt feltételezné, hogy elég rövid ahhoz, hogy egybeessen azzal a minimális idővel, amely ahhoz szükséges, hogy a monetáris politika jelentős hatást gyakoroljon az inflációra. Ez azonban hosszabb is lehet, ha a központi bank átmeneti kínálati oldali zavarokkal szembesül, amelyek valószínűleg nem befolyásolják az inflációs várakozásokat. Ebben az esetben a központi bank türelmesebben reagálhat még az inflációs sokkhatásokra is annak érdekében, hogy ne idézzen elő túlzott volatilitást a növekedésben és a munkanélküliségben. Amint azt Önök is láthatják, a fogalommeghatározás szükségszerűen kontextusfüggő, ami alátámasztja a jelenlegi rugalmas megközelítést.

6. *Ön szerint hogyan kellene az EKB-nak reagálnia a kínálati sokkhatásokból eredő*

inflációs hullámokra? Milyen tanulságokat von le az EKB-nak a világjárványt és az energiaválságot követő inflációs hullámra adott válaszából? Hogyan alakítják majd ezek a tanulságok az Ön megközelítését a jövőben?

Mindig fontos, hogy a központi bank megértse, milyen típusú sokkhatások okozzák az inflációt, és ennek megfelelően megfelelő szakpolitikai választ határozzon meg.

Egyes sokkhatások, például az energiasokkok (amelyeket gyakran „kínálati sokkhatásoknak” minősítenek) várhatóan viszonylag rövid távú hatást gyakorolnak az inflációra. Ilyen esetekben, és feltéve, hogy várhatóan nem destabilizálják az inflációs várakozásokat, érdemes „áttekinteni” ezeket a sokkhatásokat. A monetáris politika hosszú és változó késésekkel érinti a gazdaságot, így indokolatlan erőteljesen reagálni az átmeneti sokkhatásokra – a sokk hatása elhalványulna, mielőtt a szakpolitikai intézkedések befolyásolnák az inflációt és a kibocsátást. Ezért az átmeneti kínálati oldali sokkhatásokra adott erőteljes válasz szükségtelen volatilitást idézne elő a gazdasági tevékenységben, túlzott mértékben ártana a növekedésnek, és növelné az inflációs volatilitást is.

Egy központi bankár munkája egyszerű lenne, ha tudnánk, hogy milyen típusú sokkhatás érte a gazdaságot, vagy előre tudnánk jelezni a jövőbeli sokkhatásokat – ezek azonban természetüknél fogva sokkhatások, és ezért meglepetések, amelyek gyakran bizonytalan transzmissziós potenciállal rendelkeznek. Ezért gyakran kihívást jelent a sokktípusok valós idejű azonosítása. Emellett még az olyan kínálati ellátási sokkhatások is, mint az energiaársokkok, hullámokban sújthatják a gazdaságot. Ha a kínálatvezérelt magas infláció elég hosszú ideig fennáll, az befolyásolhatja az inflációs várakozásokat, és másodlagos hatásokat válthat ki, ami központi banki választ tesz szükségessé.

E tekintetben jó példa a viszonylag közelmúltbeli inflációs epizód (a világjárványt követő inflációs hullám). Kezdetben az infláció fokozatos növekedését átmenetinek tekintették, de a sokkhatások a vártnál tartósabbnak és szélesebb körűnek bizonyultak. A kínálati oldali infláció végül potenciális keresleti problémákat okozott azáltal, hogy visszacsatolási hurkokat szabadított fel a kellően erőteljes monetáris politikai válasz hiányában. Végül erőteljes szakpolitikai intézkedésekre volt szükség ahhoz, hogy az infláció visszatérjen a célértékhez, és visszaszoruljon annak a kockázata, hogy az inflációs várakozások felfelé haladva elszakadnak a kitűzött céltól. Ez a tapasztalat jól szemléltette az áttekintésre épülő megközelítés kontextusfüggő értelmezését.

Most már elismerjük, hogy a monetáris politika egy változékonyabb világban működik, ahol a geopolitikai széttagoltság, az éghajlatváltozás és a változó ellátási láncok miatt valószínűleg gyakoribbak lesznek a kínálati oldali sokkhatások. Ezért óvatosabban kell alkalmazni a kínálati sokkhatások „áttekintésének” hagyományos doktrínáját.

Következésképpen, ha a hosszú távú inflációs várakozások a kínálati sokkhatásokat követően is visszafogottak maradnak, az áttekintés továbbra is életképes lehet. Ezzel szemben, ha kínálati sokkhatás vagy ezek sorozata következik be, és másodlagos hatásokat vált ki, vagy ez befolyásolja az inflációs várakozásokat, a sokkhatás típusától függetlenül erőteljes válaszra van szükség, különös tekintettel az EKB elsődleges céljára. Magától értetődik, hogy a sokkhatás jellegének értékeléséhez és terjedési mechanizmusának pontos megértéséhez folyamatosan frissíteni kell előrejelzési és elemzési kereteinket.

7. *Magas államadósság-szintek idején az EKB-ra nyomás nehezedhet, hogy visszafogja a kamatlábakat vagy folytassa a nagymértékű kötvényvásárlásokat a súlyosan eladósodott tagállamok megsegítése érdekében. Hogyan közelíti meg a „fiskális dominanciával” kapcsolatos aggályokat?*

Az EKB monetáris politikáját az árstabilitásra vonatkozó megbízatása vezérli, a költségvetési hatóságoktól való függetlensége pedig alapvető intézményi sajátosság, amelynek célja az olyan helyzetek megelőzése, amikor a monetáris politikát a költségvetési finanszírozási igények diktálják. A fiskális politika a tagállamok hatáskörébe tartozik. Ha közvetlenül reagálnánk a költségvetési fenntarthatósággal kapcsolatos aggályokra, az elmosná ezt az intézményi elkülönítést, és aláásná az EKB függetlenségét. Ha úgy érzékelnénk, hogy az EKB azért igazítja ki politikáját, hogy helyet adjon a súlyosan eladósodott kormányok igényeinek, az gyengítené a szilárd költségvetési politikák és reformok ösztönzőit, potenciálisan ártana az inflációs várakozásoknak, és azzal a kockázattal járna, hogy a monetáris politikát a kormányzati finanszírozási igényekre korlátozza – pontosan arra, amit a központi bank függetlensége hivatott megakadályozni. Az EKB kommunikációja ismételten hangsúlyozta, hogy a monetáris politika nem helyettesítheti a fenntartható költségvetési politikát.

Bizonyos körülmények között az EKB rendkívüli eszközöket vezetett be, beleértve a különböző programok keretében végrehajtott nagyszabású államkötvény-vásárlásokat. Egyes megfigyelők ezeket a kormányzati finanszírozási igényekre adott válaszként értelmezték, de azokat az árstabilitás megőrzésének és a zökkenőmentes monetáris politikai transzmisszió biztosításának szükségessége motiválta a pénzügyi válságot követő alacsony inflációs időszakokban vagy a világjárványhoz hasonló rendkívüli sokkhatások idején. Más szóval az EKB a monetáris politikai céljait és transzmisszióját fenyegető veszélyekre, nem pedig költségvetési problémákra reagál, még akkor sem, ha ezek a fenyegetések az államkötvénypiacokról erednek. Például a transzmisszióvédelmi mechanizmus (TPI) 2022. évi bevezetésével az EKB egyértelművé tette, hogy nem fog reagálni az államkötvények hozamának a makrogazdasági fundamentumok által indokolt növekedésére, hanem csak a monetáris politika transzmisszióját fenyegető indokolatlan, rendezetlen dinamikára ad választ. A TPI végrehajtása egyértelműen meghatározott kritériumoktól függ, beleértve azt is, hogy a tagállamok megfelelnek-e az uniós költségvetési keretnek.

Összefoglalva, az EKB alapvető megbízatása és intézményi függetlensége kifejezetten a fiskális dominancia elleni védelemre és a monetáris politika hitelességének megőrzésére irányul, még magas államadósság idején is.

8. *Ha olyan forgatókönyvvel szembesülünk, amelyben az infláció tartósan a cél alá csökken, miközben a pénzügyi stabilitást érő kockázatok növekednek, az Ön javaslata szerint hogyan kellene irányítani ezt a szakpolitikai kompromisszumot?*

A felülvizsgált monetáris politikai stratégia kifejezetten elismeri, hogy a pénzügyi stabilitás az árstabilitás előfeltétele, és egyértelmű koncepcionális keretet hoz létre a pénzügyi stabilitási megfontolások monetáris politikai tanácskozásokba való beépítéséhez. A pénzügyi stabilitás megőrzése ezért nem másodlagos célkitűzés, hanem a tartós árstabilitás elérésének szerves része. A reziliens pénzügyi rendszer szükség esetén lehetővé teszi a monetáris politika megfelelő transzmisszióját, ami a pénzügyi stabilitást nem az árstabilitás korlátjává, hanem a hatékony monetáris politika előfeltételévé teszi. A lehetséges kompromisszumokat ezért a makroprudenciális és monetáris politikai eszközök egymást kiegészítő alkalmazásával lehet a

legjobban kezelni, ahelyett, hogy prioritást adnánk az egyik célkitűzésnek a másik rovására.

A leírt forgatókönyvben a „koordináció melletti elkülönítés” elvét követném: az egyes szakpolitikai területek megkülönböztetett szerepének világos megértése, ugyanakkor a két kihívás közötti szoros összefüggések alapos ismerete. A monetáris politika oldaláról a kiindulópont az lenne, hogy továbbra is határozottan az EKB azon alapvető megbízatására összpontosítsunk, hogy biztosítani kell a középtávú árstabilitást. A célérték alatti elhúzódó infláció nem szerencsés – azzal a kockázattal jár, hogy gyengíti az inflációs várakozásokat, és egyre nehezebbé teszi a cél elérését. Ez amellett szólna, hogy a laza monetáris politikát adatfüggő és gondosan kalibrált módon kell megvalósítani. Ugyanakkor az ilyen támogatást egyértelműen feltételekhez kötött és arányos keretek közé kell helyezni annak érdekében, hogy elkerüljük azt a benyomást, hogy a lazítás a nyílt végű, ami túlzott kockázatvállaláshoz vagy az eszközárak emelkedéséhez vezethet.

Eközben a makroprudenciális politikának kell viselnie a pénzügyi sebezhetőségek kezelésének elsődleges terhét. A növekvő pénzügyi stabilitási kockázatok nem idézhetik elő automatikusan a monetáris politikai irányvonal és az általános pénzügyi feltételek megváltozását. Ehelyett jobban korlátok közé szoríthatók az olyan célzott makroprudenciális és felügyeleti eszközök megfelelő idejű végrehajtásával, amelyek a kockázatok forrásától és intenzitásától függően vannak kombinálva és kalibrálva. A makroprudenciális tér korai kiépítése különösen értékes. Megerősíti a bankok rezilienciáját, és megőrzi a transzmissziós mechanizmus bankhitelezési csatornáját, ezáltal fenntartja a monetáris politika mozgásterét, és lehetővé teszi számára, hogy úgy törekedjen az árstabilitásra, hogy a pénzügyi stabilitási kockázatok nem szorítják korlátok közé.

Emellett a makroprudenciális politika alkalmas a nemzeti szintű kockázatnövekedés kezelésére és szükség esetén a megfelelő nemzeti szintű reagálásra. Véleményem szerint annak biztosítása érdekében, hogy ezek az eszközök a kívánt irányban működjenek, fontos felhatalmazni a nemzeti hatóságokat azok hatékony végrehajtására, míg az EKB a párbeszéd, a koordináció és a bevált gyakorlatok országok közötti cseréje révén támogatja ezt a folyamatot. E tekintetben fontos, hogy folytassuk az euróövezet makroprudenciális keretrendszerének kiteljesítésére irányuló erőfeszítéseket, különösen a nem banki pénzügyi közvetítők hatékonyabb szabályozásának és felügyeletének biztosítása érdekében.

Ezért kritikus fontosságú az erős makroprudenciális éberség fenntartása. Jó példa erre a hazám, Horvátország, amely úttörő szerepet játszott a nemzeti központi bankok között a makroprudenciális intézkedések bevezetésében, a tőkepufferek aktív kiépítésében és a kockázatok prudens kezelésében.

Ezek az erőfeszítések még viharos időkben is megerősítették a bankszektor rezilienciáját. Az e kezdeményezésekben való személyes részvételemen keresztül gyakorlati betekintést kaptam abba, hogy mi teszi hatékonnyá a makroprudenciális politikákat – a gondos kalibrálástól és a korai fellépéstől kezdve az egyértelmű kommunikációig és a monetáris politikával és más érdekelt felekkel folytatott szoros koordinációig.

Azt is fontos szem előtt tartani, hogy napjainkban alapvető fontosságú a világos és következetes kommunikáció. Ez segít megmagyarázni az egyes intézkedéscsomagok mögött meghúzódó indokokat, és hangsúlyozza, hogy a szakpolitikák nem egymást átfedő célokat szolgálnak. Éppen ellenkezőleg, szándékosan kiegészítik egymást: a monetáris politika középtávon stabilizálja az árakat, míg a makroprudenciális politika biztosítja, hogy a pénzügyi rendszer

elég reziliens maradjon ahhoz, hogy hatékonyan szolgálja a monetáris politika transzmisszióját, és támogassa a fenntartható gazdasági növekedést. Ezt a kiegészítő jelleget tovább erősíti az a tény, hogy a szilárd pénzügyi szektor lehetővé teszi a monetáris politika számára, hogy a pénzügyi stabilitás veszélyeztetése nélkül tartósan törekedjen az árstabilitásra.

9. *Hogyan értékeli az EKB kommunikációs stratégiáját? Van-e lehetőség további javulásra, beleértve a relevánsabb pénzügyi és árstabilitási mutatók és a megerősített forgatókönyv-elemzés beépítését a monetáris politikai nyilatkozataiba?*

Az EKB kommunikációs stratégiája jelentősen fejlődött az elmúlt években, és véleményem szerint jelenleg sokkal egyértelműbb és átláthatóbb architektúrán alapul. A stratégia felülvizsgálata óta a monetáris politikai nyilatkozat, a sajtókonferencia, a Gazdasági jelentés és a monetáris politikai beszámolók együttesen koherens és többszintű kommunikációs keretet biztosítanak. Ez javította az egyértelműséget a szakértői közönség számára, miközben a szélesebb nyilvánosság számára is hozzáférhetőbbé tette a kulcsfontosságú üzeneteket. Különösen nagyra értékelem a monetáris politikai nyilatkozat egyszerűsítésére, valamint a gazdasági kilátásokról, kockázatokról és szakpolitikai indokokról szóló strukturáltabb narratíva bemutatására irányuló erőfeszítéseket. Emellett az egyszerű árstabilitási célkitűzésnek a 2021–2022-es stratégia felülvizsgálata során történt bevezetése hozzájárult a kommunikáció javításához. A monetáris politikai stratégia 2025. évi értékelésében az EKB ismételten megerősítette az egyértelmű kommunikáció fontosságát, és hangsúlyozta, hogy a változó kommunikációs környezetre reagálva folytatni fogja megközelítésének kiigazítását.

A monetáris politika környezete bizonytalanabbá vált, és emiatt az egyértelmű, időszerű és következetes kommunikációra helyeződik a hangsúly. A forgatókönyv- és érzékenységelemzések ezért egyre fontosabbá váltak annak magyarázatában, hogy az EKB hogyan reagál a kiinduló kilátásokat övező kockázatokra. E forgatókönyvek bemutatása – különösen akkor, ha nagy a bizonytalanság – segíti a piaci szereplőket és a polgárokat abban, hogy jobban megértsék a szakpolitikai döntések feltételrendszerét, és megerősíti az EKB elszámoltathatóságát. Úgy vélem, hogy a forgatókönyveken végzett munkának a monetáris politikai nyilatkozatba való további integrálása adott esetben még inkább támogathatja ezt a célkitűzést.

Tovább lehetne finomítani a Kormányzótanács értékelése szempontjából fontos mutatók közlését is, beleértve a pénzügyi feltételekkel, a monetáris transzmissziós mechanizmussal és a kockázatmegosztással kapcsolatos mutatókat. Véleményem szerint azzal, ha ezeket a mutatókat hangsúlyosabban – de a közönség túlterhelése nélkül – helyeznénk el a rendszeres kommunikációs csomagban, segítenénk elmagyarázni, hogy a Kormányzótanács hogyan súlyozza a beérkező adatokat, és hogy a bizonytalanság hogyan alakítja döntéseit. Ez megerősítené az átláthatóság és a hitelesség közötti fontos kapcsolatot is.

Végezetül a kommunikáció továbbra is kétirányú folyamat. Az érdekelt felek – köztük a polgárok, a szociális partnerek és az Európai Parlament – figyelmes meghallgatása segítheti az EKB-t üzeneteinek kiigazításában és a monetáris politikai keret megértésének javításában. Az egyszerű, összehasonlítható és vizuális kommunikációs eszközökbe való folyamatos beruházás elengedhetetlen lesz a bizalom fenntartásához és az elvárások megalapozásához. A médiakörnyezet fejlődésével párhuzamosan fontos tovább vizsgálni a kommunikáció javításának lehetőségeit, különös hangsúlyt helyezve a nyilvánosságra, ahol további előnyökre lehet számítani. Kinevezésem esetén határozottan támogatnám ezeket az erőfeszítéseket, és

továbbra is elkötelezett vagyok amellett, hogy nyíltan és konstruktívan együttműködjek valamennyi elszámoltathatósági keretben.

10. *Hogyan értékeli az EKB rendelkezésére álló jelenlegi monetáris politikai eszközöket, beleértve az elmúlt években bevezetett nem konvencionális intézkedéseket is? Ön szerint hogyan ágyazható be az ilyen eszközök használata egy olyan irányítási keretbe, amely biztosítja a demokratikus intézményekkel szembeni elszámoltathatóságot, anélkül, hogy korlátozná az EKB független fellépésre való képességét?*

Az EKB kamatpolitikája mellett, amely az árstabilitás elérésének elsődleges monetáris politikai eszköze, az EKB az idők során számos más monetáris politikai eszközt is kidolgozott. Ezek az eszközök az alábbi célok egyikét vagy mindkettőt szolgálják: a monetáris politikai irányvonal irányítása, amikor az alapkamat az alsó határ közelében van, és/vagy a monetáris politikai transzmisszió zökkenőmentes működésének megőrzése. Ezek az eszközök magukban foglalják a hosszabb távú refinanszírozási műveleteket, az eszközvásárlásokat, a negatív kamatokat és az előretekintő iránymutatást. Ezen eszközök mindegyikét úgy alakították ki, hogy kezeljék azokat a sajátos körülményeket, amikor a kamatlábak kiigazítása a pozitív tartományban nem lett volna elegendő az árstabilitás fenntartásához.

E nem konvencionális intézkedések alkalmazását az EKB közelmúltbeli stratégiai értékelésében gondosan felülvizsgálták, figyelembe véve nemcsak az alacsony inflációs időszak tanulságait, hanem a világjárványt követő inflációs hullámot is. Véleményem szerint ez az értékelés megerősítette a sokszínű és rugalmas eszköztár fontosságát. Az inflációnak a célértéktől való jelentős, tartós – akár a célérték feletti, akár az alatti – eltérése esetén alapvető fontosságú, hogy megfelelően erőteljes vagy tartós monetáris politikai intézkedéseket hozzunk annak megakadályozása érdekében, hogy az inflációs várakozások elszakadjanak a céltól. Míg az első válaszlépést az alapkamat jelenti, időnként más intézkedésekre is szükség lehet a középtávú árstabilitás biztosítása érdekében. Ezeknek az eszközöknek ezért továbbra is az EKB eszköztárának részét kell képezniük.

Mindemellett a nem konvencionális intézkedések alkalmazásának mindig arányosnak kell lennie, tekintettel arra, hogy az általános kamatpolitikához képest nagyobb lehet mellékhatásuk. Ezért az EKB átfogó arányossági értékelést alkalmaz, amely magában foglalja a monetáris politikai intézkedések előnyeinek és lehetséges mellékhatásainak, kölcsönhatásának és időbeli egyensúlyának értékelését. Teljes mértékben támogatom ezt a megközelítést, mivel az garantálja a monetáris politika hatékonyságát, miközben biztosítja, hogy az eszközöket mérhető és felelős módon alkalmazzák.

Az átláthatóság és az elszámoltathatóság e rugalmasság alapvető kiegészítői. Az EKB jelentős erőfeszítéseket tett programjai kialakításának és paramétereinek magyarázatára, részletes elemzéseket tett közzé azok módozatairól és hatékonyságáról, és biztosította a nyilvánosság hozzáférését a mérlegében szereplő részletes információkhoz. Ugyanakkor egyes operatív elemeket nem lehet nyilvánosságra hozni anélkül, hogy az ne ássa alá maguknak az eszközöknek a hatékonyságát. Fontos fenntartani ezt az egyensúlyt a nyitottság és a monetáris politika integritásának védelme között. Végső soron az a legfontosabb, hogy az EKB továbbra is teljes mértékben elszámoltatható maradjon az Európai Parlament és a nyilvánosság felé, megőrizve ugyanakkor a megbízatásának teljesítéséhez szükséges függetlenséget.

11. *Az EKB egyre nagyobb hangsúlyt fektet a kommunikációra mint szakpolitikai eszközre. Milyen mértékű bizonytalanságot kellene nyíltan kommunikálnia a központi banknak, anélkül, hogy aláásná a hitelességet vagy az elszámoltathatóságot?*

Az elmúlt években szokatlanul nagy volt a bizonytalanság, ami a világjárványt, az infláció megugrását és a folyamatos geopolitikai feszültségeket tükrözi. A 2025. évi stratégia értékelése elismeri ezt a folyamatban lévő strukturális eltolódást a geopolitikával, a digitalizációval, a mesterséges intelligenciával, a demográfiával, a környezeti fenntarthatóságot fenyegető veszéllyel és a nemzetközi pénzügyi rendszer változásaival kapcsolatban. Ezek az eltolódások arra utalnak, hogy az inflációs környezet továbbra is bizonytalan és potenciálisan volatilisebb. Ez mindkét irányban nagyobb céleltéréseket eredményezhet, ami kihívást jelent a monetáris politika irányítása szempontjából. A strukturálisan megnövekedett bizonytalanság elismeréseként az EKB nemcsak az infláció és a gazdaság legvalószínűbb pályáját veszi figyelembe, hanem az azt övező kockázatokat és bizonytalanságot is, többek között forgatókönyv- és érzékenységelemzések megfelelő alkalmazása révén.

Ez az oka annak is, hogy az EKB a megfelelő monetáris politikai irányvonal meghatározásakor az adatoktól függő és ülésenkénti megközelítés felé mozdult el. A kamatdöntések különösen az inflációs kilátások és az azokat övező kockázatok értékelésén alapulnak, figyelembe véve a beérkező gazdasági és pénzügyi adatokat, valamint a maginfláció dinamikáját és a monetáris transzmisszió erejét.

Véleményem szerint a bizonytalanság nyílt közlése a modern központi banki tevékenység lényeges részét képezi. Mivel mind az infláció tartóssága, mind a monetáris transzmisszió erőssége elsőrendű hatással van a kamatpálya kalibrálására, az EKB kommunikációjában ezeknek a tényezőknek a hangsúlyozása segítette a piaci szereplőket abban, hogy megértsék reagáló funkciónkat. Ennek eredményeként az EKB hitelességét és hatékonyságát nem rontotta a bizonytalan környezet.

Végezetül a bizonytalanság kommunikálása az elszámoltathatóságnak is szerves részét képezi. Az EKB-nak nemcsak tanácskozásainak eredményét kell közölnie, hanem azokat a tényezőket is, amelyeket a döntései meghozatalakor figyelembe vett, beleértve a kockázatértékelést is. Az átláthatóság és az elszámoltathatóság tehát összekapcsolódik és erősíti egymást.

12. *A geopolitikai és kereskedelmi fejlemények egyre inkább befolyásolják az inflációs dinamikát. Hogyan kellene az EKB-nak figyelembe vennie ezeket a fejleményeket monetáris politikai döntéseiben?*

A geopolitikai feszültségek és a nemzetközi kereskedelem zavarai a gazdasági sokkok és a bizonytalanság fő forrásai lehetnek, és jelentős következményekkel járhatnak a gazdaságra és az árstabilitásra nézve. Ezért az EKB szorosan és folyamatosan nyomon követi a globális geopolitikai fejleményeket, a kereskedelmet, valamint azokat a csatornákat, amelyeken keresztül ezek hatással vannak az euróövezet gazdaságára és inflációjára. Az eurórendszer szakértői prognózisai jól meghatározott feltételezések alapján beépítik a világgazdaság legvalószínűbb pályáját, beleértve a kamatlábakra és az energiaárakra, például az olajra és a gázra vonatkozó piaci várakozásokat. Az előrejelzés lezárásakor érvényes tényleges vámkontingenseket is figyelembe veszik.

Tekintettel napjaink geopolitikai környezetének bonyolultságára és kiszámíthatatlanságára,

alapvető fontosságú az ilyen környezet által kiváltott kiinduló előrejelzésekkel kapcsolatos bizonytalanság és kockázatok nyomon követése és értékelése is. Az EKB egyre inkább kockázatértékelésekkel, érzékenységelemzésekkel és forgatókönyv-elemzésekkel egészíti ki kiinduló előrejelzéseit. A közelmúltbeli előrejelzési gyakorlatok például magukban foglalták az Egyesült Államok vámpolitikájában bekövetkezett változások és a Közel-Keleten tapasztalható fokozódó geopolitikai feszültségek lehetséges hatásainak célzott értékelését. Ezek az eszközök nemcsak a gazdaság várható központi pályájának megértéséhez elengedhetetlenek, hanem a lehetséges alternatív eredmények körének megértéséhez is – ez fontos szempont a monetáris politika kalibrálásához a fokozott bizonytalanság időszakaiban.

A geopolitikai és kereskedelmi fejlemények a pénzügyi stabilitást is befolyásolhatják, többek között az árupiacokon, a globális kockázati hangulaton és a határokon átnyúló pénzmozgásokon keresztül. Az EKB rendszeresen értékeli ezeket a kockázatokat – többek között a pénzügyi stabilitási jelentésben – annak biztosítása érdekében, hogy a monetáris politikai döntések a makroszintű pénzügyi környezet széles körű értékelésén alapuljanak.

Véleményem szerint a szoros nyomon követésnek, a strukturált kockázatértékelésnek és a forgatókönyv-elemzésnek az a kombinációja lehetővé teszi az EKB számára, hogy a geopolitikai és kereskedelmi fejleményeket átlátható, következetes és előretekintő módon beépítse monetáris politikai döntéseibe. Mivel a világgazdaságban egy ideig magas maradhat a bizonytalanság szintje, ennek az átfogó megközelítésnek a fenntartása döntő fontosságú lesz az euróövezet árstabilitásának megőrzése szempontjából.

13. *Az éghajlatváltozással és a természettel kapcsolatos kockázatok hatással lehetnek az infláció dinamikájára és a gazdasági bizonytalanságra. Hogyan értékeli az EKB monetáris politikai elemzésében és döntéshozatalában jelenleg e kockázatokhoz rendelt szerepet, és hogyan kellene az EKB-nak beépítenie ezeket az eszköztárába? Felül kell-e vizsgálnia az EKB-nak az árstabilitás nyomon követésére szolgáló keretrendszerét e kockázatok jobb figyelembevétele érdekében? Hogyan hozná egyensúlyba a válaszlépéseket a „piacsemlegesség” elvével?*

Az éghajlatváltozás és a természetkárosodás alakítja azt a gazdasági környezetet, amelyben a monetáris politika működik. Az egyre gyakoribb és szélsőségesebb éghajlati események a kínálati és keresleti sokkhatások kombinációját eredményezhetik, ami hatással van a kibocsátásra, és növeli az infláció volatilitását és bizonytalanságát. Hosszabb távon a megnövekedett fizikai kockázatok strukturális hatást gyakorolhatnak a hosszú távú növekedésre és a hosszú távú kamatlábakra is. Véleményem szerint az EKB jelentős előrelépést tett annak érdekében, hogy ezeket a kockázatokat beépítse monetáris politikai elemzésébe, de az éghajlatváltozás változó jellege szükségessé teszi e munka folyamatos felülvizsgálatát.

A monetáris politikai elemzésen túl az EKB lépéseket tett annak érdekében is, hogy ezeket a kockázatokat beépítse monetáris politikai végrehajtási eszköztárunkba. Az eurórendszer „elbillentése” jelentős szerepet játszott a vállalati kötvények monetáris politikai portfólióihoz kapcsolódó kockázatok és kibocsátások csökkentésében. 2023 óta az EKB és az eurórendszerhez tartozó nemzeti jegybankok évente közzéteszik a monetáris és nem monetáris politikai portfóliókra vonatkozó, éghajlattal kapcsolatos pénzügyi közzétételeket, amelyek a legutóbbi kiadás óta egy új mutatót tartalmaznak a természettel kapcsolatos függőségekre vonatkozóan. 2025-ben időközi dekarbonizációs célokat vezettek be annak érdekében, hogy a vállalatikötvény-portfóliók kibocsátáscsökkentési pályáját egy olyan útvonalon keresztül

kövessék nyomon, amely támogatja a Párizsi Megállapodás céljait. A közelmúltban az EKB úgy döntött, hogy kiigazítja fedezeti keretrendszerét egy olyan éghajlati tényező bevezetésével, amely kezelni fogja az éghajlattal kapcsolatos jövőbeli bizonytalanságokat, növelve a monetáris politika végrehajtásának rezilienciáját. Végezetül a működési keret kialakításának célja, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos megfontolásokat beépítse a strukturális monetáris politikai műveletekbe.

Bár elsődlegesen a kormányok felelőssége, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak az éghajlatváltozás kezelésére, az EKB megbízatása keretében figyelembe veszi az éghajlatváltozásnak és a természetkárosodásnak a monetáris politikára és a központi banki szolgáltatásokra gyakorolt hatásait. Az EKB által ebben az összefüggésben használt eszközök közé tartozik a dekarbonizációs stratégiák transzmissziójának elemzésére szolgáló modellalapú megközelítés, például a karbonadók, az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) és a politikák kombinációira vonatkozó forgatókönyvek, amelyek alapul szolgálnak a makrogazdasági előrejelzésekhez, és amelyeket forgatókönyvként használnak a kiinduló előrejelzéshez. Ezek az erőfeszítések segítenek biztosítani, hogy a monetáris politikai döntések annak jobb megértésén alapuljanak, hogy az éghajlati fejlemények hogyan alakítják az inflációs dinamikát és a transzmissziót. Mivel az éghajlati sokkhatások valószínűleg gyakoribbá válnak, úgy vélem, hogy továbbra is fontos lesz, hogy ezeket a kockázatokat figyelembe vegyék a forgatókönyv-elemzésekben.

Ami a piacsemlegességet illeti, ez inkább operatív eszköz, mint jogi követelmény. A piacsemlegesség segíthet annak biztosításában, hogy az EKB piaci beavatkozásai megfeleljenek a nyitott piacgazdaság elvének. Az EKB azonban indokolt esetben eltérhet a piacsemlegesség elvétől céljai elérése és a Szerződés elveinek való megfelelés érdekében. Az éghajlati externáliák megléte miatt újra kell gondolni a piacsemlegesség fogalmát. Ez volt a helyzet például akkor, amikor az EKB a vállalati szektort érintő vásárlási programban a jobb éghajlati teljesítményű kibocsátók felé billentette el a kötvényvásárlásokat.

14. *Mi a véleménye a főbb központi bankok közötti nemzetközi szintű koordináció jelenlegi szintjéről? Ön szerint hogyan változtatják meg ezt a központi banki függetlenség elleni támadások a harmadik országokban?*

A főbb központi bankok ma a nemzetközi fórumok sűrű és jól kipróbált hálózatán belül működnek együtt, amely a Nemzetközi Fizetések Bankjától, a Pénzügyi Stabilitási Tanácstól és az IMF-től a fizetésekre, a pénzügyi stabilitásra és a szabályozási standardokra összpontosító szakosodottabb csoportokig terjed. Ez az együttműködés többször is bizonyította értékét a globális stressz időszakaiban, amint azt a globális pénzügyi válság, valamint a közelmúltban a világjárvány és az Ukrajna elleni orosz inváziót követő energiaársokk idején is láthattuk. Bár végső soron minden egyes központi bank saját belső megbízatásával és intézményi keretével összhangban hozza meg döntéseit, egyetértés van abban, hogy az átlátható kommunikáció, a rendszeres információcsere, az elemzések megosztása és – adott esetben – a közös szakpolitikai intézkedések segíthetnek elkerülni a negatív tovagyűrűző hatásokat, és hozzájárulhatnak a globális monetáris és pénzügyi stabilitáshoz.

Ezért aggodalomra adnak okot a harmadik országokban a központi banki függetlenség ellen indított támadások. Amikor a monetáris politika rövid távú politikai nyomás alá kerül – legyen szó akár a költségvetési igények kielégítéséről, akár a kamatlábak mesterséges alacsonyan tartásáról –, sérül a hitelesség, fennáll annak a kockázata, hogy az inflációs várakozások

elszakadnak a céltól, és a pénzügyi piacok magasabb kockázati felárat követelhetnek.

Ebben a környezetben véleményem szerint azt a választ kell adni, hogy megerősítjük és példákon keresztül bemutatjuk a független központi bankok előnyeit. E tekintetben teljes mértékben támogatom a Christine Lagarde EKB-elnök által a Kormányzótanács és más nemzetközi központi bankárok nevében 2026. január 13-án kiadott együttes nyilatkozatot. Ugyanakkor az EKB-nak alapvető érdeke, hogy fenntartsa azokat az intézményeket és fórumokat, amelyek előmozdítják a makrogazdasági és pénzügyi stabilitást, és ki kell vennie a részét a jól működő és erős intézmények fenntartásából. A stabil globális pénzügyi rendszer megőrzéséhez továbbra is elengedhetetlen az állandó és konstruktív munkakapcsolat fenntartása valamennyi központi banki partnerrel, még egy olyan környezetben is, ahol a politikai nyomás országonként eltérő lehet.

15. *Az EKB fedezeti keretrendszere nem támaszkodik automatikusan a külső hitelminősítésekre, és jelentős fokú belső mérlegeléssel jár együtt. Hogyan kellene biztosítani e kockázatkezelési döntések elszámoltathatóságát, különös tekintettel azok lehetséges gazdasági, elosztási és politikai következményeire?*

A fedezeti követelmények az EKB valamennyi hitelműveletének fontos pillérei, amelyek célja, hogy megvédjék az EKB-t az e műveletekhez kapcsolódó pénzügyi kockázatoktól. A KBER és az EKB alapokmányának 18.1. cikke előírja, hogy a bankok részére a refinanszírozási műveleteken keresztül történő hitelnyújtás csak megfelelő fedezet ellenében történhet. A fedezet megfelelőségének biztosítása érdekében az eurórendszer olyan elfogadhatósági feltételeket alkalmaz, amelyek egy jól megalapozott hitelminősítési keretrendszert is tartalmaznak, amely több információforrásra támaszkodik, és magában foglalja a belső mérlegelést, ami elengedhetetlen, mivel a külső hitelminősítések automatikus igénybevétele – különösen az államkötvények esetében – veszélyeztetheti a monetáris politika zökkenőmentes végrehajtását, és azzal a kockázattal járhat, hogy hirtelen kilengéseket idéz elő.

A gyakorlatban a Kormányzótanács mérlegelési jogköre a politika (pl. a fedezet elégségességének biztosítása az uralkodó monetáris politikai irányvonalnak megfelelően) és a kockázatkezelési megfontolások közötti kompromisszumok alapos mérlegelését követően alkalmazható.

A globális pénzügyi válsággal, az azt követő euróövezeti államadósság-válsággal és újabban a pandémiás válsághelyzettel kapcsolatos EKB-intézkedések részeként országspecifikus mentességek formájában ideiglenes diszkrecionális intézkedéseket vezettek be. Ezek egy pénzügyi támogatási programhoz meglétéhez kapcsolódtak, amely többek között a költségvetési célok elérésétől függő feltételeket tartalmazott, valamint a piac működésével és a kockázatkezeléssel kapcsolatos szempontokkal is összefüggésben voltak. Ugyanakkor, amikor úgy ítélték meg, hogy bizonyos államkötvények folyamatos elfogadása sérti a csak megfelelő fedezet elfogadására vonatkozó jogszabályi kötelezettségét, ezeket az eszközöket már nem fogadták el.

Az EKB minden egyes átmeneti eltérés esetében átlátható volt, és az elszámoltathatósági architektúrával összhangban ismertette döntéseit az uniós polgárokkal és választott képviselőikkel, az európai parlamenti képviselőkkel. Ezen túlmenően, tekintettel az államadósság-minősítéseknek a pénzügyi rendszerben és annak fedezeti keretrendszerében betöltött kiemelt szerepére, az eurórendszer rendszeresen elvégzi az elfogadott hitelminősítő

intézetek által kiadott valamennyi minősítés alapos átvilágítását.

Véleményem szerint a jelenlegi keret megfelelő egyensúlyt teremt: megbízható kockázatkezelést biztosít, ugyanakkor elegendő rugalmasságot enged meg az EKB számára ahhoz, hogy kivételes helyzetekben megvédje a monetáris transzmissziós mechanizmust.

16. *Az EKB hangsúlyozta a monetáris politikai döntések „ülésenkénti” megközelítését. Mi a véleménye az előretekintő iránymutatás mint monetáris politikai eszköz hasznosságáról?*

Mivel a monetáris politika egyre bizonytalanabb és változó gazdasági környezetben működik, a jelenlegi és jövőbeli fellépéseinkkel kapcsolatos kommunikációnk is ennek megfelelően alakul. Az Európai Központi Bank 2013-ban az alacsony infláció (és a nullához közeli alapkamat) által jellemzett környezetben előretekintő iránymutatást vezetett be annak jelzése érdekében, hogy a kamatlábak a növekedés és az infláció támogatása érdekében hosszú ideig alacsonyak maradnak. Ha az egyoldalú, tartós sokkhatások az effektív alsó határ felé terelik a gazdaságot, az előretekintő iránymutatás valóban megerősítheti az abba vetett bizalmat, hogy a politika kellően alkalmazkodó marad ahhoz, hogy ellensúlyozza ezeket a nyomásokat. Az előretekintő iránymutatás hatékonysága azonban csökken, ha a központi bank kétoldalú kockázatokkal szembesül, és az inflációs sokkhatások tartósságával kapcsolatos bizonytalanság magas, mivel ilyen körülmények között gyorsan növekedhet a késleltetett kamatemelés valószínűsége. Ez utóbbi környezetben az ilyen előzetes kötelezettségvállalás túlságosan korlátozó lehet a központi bank számára, és ezért kontraproduktívnak bizonyulhat. Egy ilyen környezetben a központi bankoknak rugalmasságra van szükségük ahhoz, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján járjanak el, figyelembe véve a gyorsan változó környezetet és elfogadva az ülésenkénti megközelítést.

Az inflációs hullám megmutatta, hogy a nagy és egymást követő sokkhatások időszakában eleve nehéz előre jelezni az inflációt. Erre példa a közvetlenül a Covid-válságot követő időszak. Mivel az előrejelzési hibák nőttek, és a megnövekedett bizonytalanság a kilátások gyakori felülvizsgálatához vezetett, az EKB 2022 júliusában „ülésenkénti” megközelítést fogadott el, hangsúlyozva a beérkező adatok szerepét a monetáris politikai döntések megalapozásában. Fontos, hogy ez a keret nem jelent visszatekintő orientációt; a hangsúly továbbra is határozottan a középtávú célkitűzéseken van. Az adatoktól való függés sem tévesztendő össze az adatpontoktól való függéssel, mivel a gazdaság mögöttes állapota számos tényező kölcsönhatását tükrözi. Bár ebben az időszakban a gyorsan változó körülmények és a rendkívüli bizonytalanság miatt felfüggesztették az előretekintő iránymutatást, az EKB továbbra is biztosította döntéshozatali folyamatának átláthatóságát. 2023 márciusában egy három elemből álló keret révén tisztázta reagálási funkcióját: az inflációs kilátások, a maginfláció dinamikája és a monetáris politika transzmissziójának erőssége. A 2025. évi stratégia értékelését követően a kilátásokat övező kockázatokat hivatalosan beépítették annak érdekében, hogy hangsúlyozzák a bizonytalanság szerepét a szakpolitikai intézkedések kialakításában. Az ülésenkénti, adatfüggő megközelítés jó segítséget nyújtott abban, hogy visszaállítsuk az inflációt a célértékre azáltal, hogy lehetővé tette számunkra, hogy gyorsan reagáljunk a gyorsan változó környezetre, és fenntartsuk a teljes opcionalitást a kamatlábak megváltoztatására vonatkozó döntéseinkben.

Összefoglalva, a szakpolitikai eszközök kiválasztásának, kialakításának és alkalmazásának figyelembe kell vennie a folyamatosan változó makrogazdasági feltételeket, ugyanakkor meg

kell őriznie az új sokkhatásokra való gyors reagáláshoz szükséges rugalmasságot.

17. *Tekintettel az euróövezeten belüli inflációs dinamikák országok közötti tartós különbségeire, hogyan kell az EKB-nak értelmeznie az inflációs szórást a politika kalibrálásakor, és Ön szerint az euróövezet jövőbeli bővítése érdemben bonyolítja-e a koherens egységes monetáris irányvonal fenntartását?*

Az Európai Központi Bank monetáris politikája az euróövezet egészére összpontosít, nem pedig az egyes tagállamokra. Ez az egész térségre kiterjedő irányultság tükrözi mind a monetáris unió intézményi keretét, mind pedig annak a gyakorlati korlátait, hogy a különböző gazdaságokban egységes monetáris politikát kell működtetni. Az országok közötti bizonyos fokú heterogenitás ezért nemcsak elkerülhetetlen, hanem elfogadható is ebben a keretben, különösen akkor, ha az Unión belüli konvergencia dinamikájából ered. Fontos megjegyezni, hogy a bizonyítékok nem utalnak arra, hogy az infláció országok közötti heterogenitása vagy az üzleti ciklus dinamikája olyan szinteket ért el, amelyek alkalmatlanná tennék a közös valutát bármely tagállam számára, vagy amelyek alapvető feszültségeket keltenének az országok között a monetáris politika megfelelő irányvonalát illetően.

Ami az euróövezet bővítésével kapcsolatos aszimmetrikus sokkhatások relevanciáját illeti, a HNB által végzett belső elemzések azt mutatják, hogy az új tagállamok az elfogadás előtt általában jól integrálódtak az euróövezet gazdaságába, és üzleti ciklusaik szorosan igazodnak a meglévő euróövezeti tagállamokéihoz. Ezenkívül az euró bevezetése előtti monetáris politikai és árfolyam-megállapodások, például a valutatanács-rendszerek vagy a szigorúan kezelt változó kamatlábak még inkább azt hangsúlyozzák, hogy az új belépők az egységes valutaövezet természetes tagjai. Ezen újabb tagok számára az euróövezet egészére kiterjedő szimmetrikus sokkhatások relatív jelentősége – amelyeknek össze kell hangolniuk az üzleti ciklusokat és az infláció alakulását az országok között – jelentős, idővel növekszik, és nagyjából összehasonlítható a más kis tagállamokban megfigyeltekkel. Ez a minta összhangban van az optimális valutaövezetek elméletének endogenitási hipotézisével, amely szerint a szimmetrikus sokkhatások relatív jelentősége növekedhet, miután egy ország bevezeti a közös valutát. A mögöttes mechanizmus az, hogy a monetáris integráció általában erősíti a kereskedelmi kapcsolatokat és előmozdítja a határokon átnyúló befektetési forgalmat, és ezáltal idővel elmélyíti a gazdasági kapcsolatokat. Azt is érdemes megjegyezni, hogy a közelmúlt új tagjai, köztük Bulgária és Horvátország, mint a legújabb tagok, viszonylag kis gazdaságok, amelyek korlátozott befolyással rendelkeznek a monetáris politikai döntéseket irányító, egész térségre kiterjedő aggregátumokra.

Ezen általános fejlemények ellenére az euróövezeti országok közötti inflációs különbségek az elmúlt években jelentős eltéréseket mutattak. Ezek a különbségek különösen markánsak voltak a közelmúltbeli inflációs epizód csúcsán, amelyet elsősorban az energiaárak, de az élelmiszerárak és a szolgáltatásárak inflációjának eltérései is okoztak. A közelmúltban azonban ezek a különbségek nagyrészt normalizálódtak, ami arra utal, hogy a megfigyelt eltérések nagy része ciklikus jellegű volt, és hogy a konjunktúraciklus koherenciája továbbra is fontos tényező a térség inflációs eredményeinek meghatározásában. A ciklikus gazdasági teljesítmény szintén szerepet játszik: Horvátországban, Szlovákiában vagy Spanyolországban például átlagon felüli inflációt mutattak ki átlagon felüli GDP-növekedés mellett az elmúlt időszakban. A jelenlegi inflációs különbségek továbbra is valamivel meghaladják a múltbeli átlagokat, ami arra utal, hogy az országok közötti strukturális különbségeknek is lehet szerepük – például a munkaerőpiaci feltételek különbségei, az orosz energiaellátásnak való eltérő mértékű kitettség

(ahogy azt például a balti államokban megfigyelték) vagy a gazdaságok ágazati összetételének különbségei.

Az inflációs eltérések természetüknél fogva nem problematikusak a monetáris unión belül, feltéve, hogy mértékük mérsékelt marad. Ilyen különbségekre akkor lehet számítani, ha azok a gazdasági sokkok átmeneti kiigazításából vagy a tagállamok közötti reálkonvergencia természetes folyamatából erednek. Az infláció jelentős és tartós eltérései azonban aggodalomra adnának okot, mivel akadályozhatják a monetáris politika egységes transzmisszióját az egész területen. Például egy adott országban a jelentős fiskális expanzió belföldi árnyomást válthat ki, amelyet az egységes monetáris politika közvetlenül nem tud kezelni. Hasonlóképpen, a mögöttes költségdinamika tartós különbségei vagy a strukturális merevségek tartósabb eltérésekhez vezethetnek az inflációs pályákban.

A fenti okok miatt az inflációs különbségek folyamatos nyomon követést és elemzést indokolnak. Mindazonáltal el kell ismerni, hogy a monetáris politikának továbbra is korlátozott mozgástere van az országok közötti inflációs eltérések közvetlen kezelésére. Az országspecifikus fejlemények kezeléséért elsősorban az országpolitikák felelősek, amelyeknek ki kell egészíteniük az EKB monetáris politikai irányvonalának az egész térségre kiterjedő irányultságát.

18. *Európa strukturálisan gyenge termelékenységnövekedéssel néz szembe. Hogyan tud hozzájárulni az EKB a beruházásokat és a tőkefelhalmozást támogató makrogazdasági környezethez, anélkül, hogy túllépné megbízatását?*

Az EKB elsődleges célkitűzése az euróövezet árstabilitása. A stabil árak a gazdasági és pénzügyi stabilitás előfeltételei, amelyek viszont elengedhetetlenek a hosszú távú beruházásokat és a gazdasági jólétet elősegítő környezethez.

A magas infláció erodálja a vagyont, a munkából származó jövedelmet és a reál tőkemegtérülést, ezáltal visszafogja a háztartások és a vállalkozások fogyasztását és beruházási kiadásait. A túl alacsony infláció azonban a lassú gazdaság jele lehet, és ezáltal káros hatással lehet a beruházási ösztönzőkre is. Az árstabilitás csökkenti ezt a jövőbeli vásárlóerővel kapcsolatos bizonytalanságot, segítve a vállalkozásokat és a háztartásokat abban, hogy hosszabb távú befektetési és fogyasztási döntéseket hozzanak. A stabil árak a források hatékony elosztását is támogatják azáltal, hogy lehetővé teszik a relatív árjelzések egyértelműbb működését, és megakadályozzák a magas vagy ingadozó inflációval összefüggő torzulásokat.

Az árstabilitási cél veszélyeztetése nélkül az EKB támogatja az Unión belüli általános gazdaságpolitikát azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkében megállapított uniós célkitűzések megvalósításához. Megbízatása keretében az EKB így támogathatja a beruházások előmozdítását célzó uniós kezdeményezéseket, például a pénzügyi piacokkal és azok integrációjával kapcsolatos szakértelmének megosztása révén. Az EKB ezt rendszeresen megteszi kiadványaiban, valamint az uniós fórumok keretében más európai intézményekkel és tagállamokkal tartott találkozókon.

Az EKB gazdasági elemzése keretében szorosan figyelemmel kíséri a termelékenység alakulását is. Ez különösen fontos a jelenlegi helyzetben, mivel a digitalizációval és a mesterséges intelligenciával kapcsolatos közelmúltbeli technológiai fejlődés képes támogatni a termelékenységet, és növelni az immateriális működőtőke – valamint a magasan képzett

munkaerő és a kapcsolódó bérek – fontosságát a materiális termelőtőkéhez képest.

C. Pénzügyi stabilitás és felügyelet

19. *Ön szerint melyek a legfontosabb kihívások az euróövezet pénzügyi stabilitása terén? Hogyan tudná az EKB hatékonyabban támogatni az e kihívások elleni küzdelmet?*

Az euróövezet pénzügyi stabilitási kockázatai ma a nagyfokú bizonytalanság és a mögöttes strukturális sebezhetőségek kombinációjából erednek.

Először is, a geopolitikai feszültségek és a növekvő geogazdasági széttagoltság jelentik a kockázatok fő forrásait, mivel ezek visszafoghatják a jövőbeli növekedést, növelhetik a piaci volatilitást és szigoríthatják a finanszírozási feltételeket.

Másodszor, egyes tagállamok költségvetési kihívásai továbbra is kiemelt fontosságúak. A megemelkedett adósságszintek, a védelmi, infrastrukturális és szociális kiadások várható növekedése, valamint a korlátozott költségvetési mozgástér próbára teheti a befektetői bizalmat, és felfelé irányuló nyomást gyakorolhat az állami finanszírozási költségekre. Tekintettel az államok, a bankok és a reálgazdaság közötti szoros kapcsolatokra, ezek a sebezhetőségek – ha egyidejűleg aktiválódnak – kedvezőtlen visszacsatolási spirálokat eredményezhetnek.

Harmadszor, a pénzügyi piacok sebezhetőek az éles korrekciókkal szemben. A megnövekedett geopolitikai és szakpolitikai bizonytalanság ellenére a kockázatvállalási hajlandóság továbbra is erős, és az eszközök értékelése (különösen a tőkepiacokon) kifeszítettnek és egyre inkább koncentráltnak tűnik, különösen a mesterséges intelligenciával kapcsolatos vállalkozások esetében. Ez megteremti a hirtelen piaci korrekciók kockázatát, amelyet banknak nem minősülő pénzügy intézmények (NBFI) szektora a likviditási rései és a tőkeáttétele miatt felerősíthet. Az Egyesült Államok magánhitelpiacának fejleményei és a mesterséges intelligencia fellendülésének rendkívül tőkeigényes jellege szintén az átláthatatlanságot, a gyengülő hitelezési feltételeket, valamint a bankok és a nem banki intézmények közötti szorosabb kapcsolatot érintő kockázatokra utalnak. Ha a mesterséges intelligenciával kapcsolatos várakozások csalódást keltenének, az amerikai piacok erőteljes korrekciója a határokon átnyúló kitettségeken, a piaci csatornákon és a bankok és az NBFI közötti kapcsolatokon keresztül átterjedhetne az euróövezetre. A letéti felhívások teljesítése vagy a likviditás fenntartása érdekében a jelentős amerikai piaci kitettséggel rendelkező NBFI-k bank által biztosított hitelkereteket vagy likvid eszközöket vehetnek igénybe, ami a megnövekedett hitelkockázat, a magasabb finanszírozási igény és az esetleges piaci árazási veszteségek révén nyomást gyakorol a bankok mérlegére. Emellett a hitelkockázati felárak továbbra is szűkülnek, ami az állampapírok és a vállalati kötvények még mindig alacsony kockázati felárait tükrözi, ami a piaci feltételek változása esetén fokozhatja a súlyosan eladósodott gazdaságok vagy ágazatok sebezhetőségét.

A ciklikus kockázatok mellett a pénzügyi stabilitást érintő számos strukturális kihívás közé tartoznak a kiberkockázatok, az éghajlattal kapcsolatos fizikai és átállási kockázatok, a demográfiai nyomás, valamint a digitalizáció és a technológiai innovációk, például a mesterséges intelligencia következményei.

Az EKB úgy tudja a leghatékonyabban kezelni ezeket a kihívásokat, ha elemzési, felügyeleti

és makroprudenciális szerepein keresztül megerősíti a pénzügyi ágazat rezilienciáját. Az EKB átfogó kockázatelemzést végez, és időben értékeli a kockázatokat és sebezhetőségeket, ami hozzájárul a megfelelő szakpolitikai döntésekhez. Ez magában foglalja a banki és a bankszektoron kívüli kockázatok szoros nyomon követését, valamint a megbízatásán belül a felügyeleti intézkedések aktiválását és indokolt esetben a nemzeti makroprudenciális intézkedések megerősítését, hogy fokozzák az euróövezet pénzügyi rendszerének rezilienciáját az egyre bizonytalanabb globális környezetben.

A más hatóságokkal mind uniós, mind tagállami szinten folytatott szoros együttműködés elengedhetetlen annak biztosításához, hogy a felmerülő rendszerszintű kockázatokat korai szakaszban azonosítsák és hatékonyan csökkentsék, például azáltal, hogy időben megfelelő puffereket építenek ki a potenciális sokkhatások elnyelésére. Ebben az összefüggésben az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) központi szerepet játszik az egész EU-ra kiterjedő platformként, amely összefogja az összes tagállamot és az európai felügyeleti hatóságokat, hogy megkönnyítse az információmegosztást, a kockázatértékelést és az összehangolt makroprudenciális válaszlépéseket. Az ERKT-ban való aktív részvétele révén az EKB tovább erősítheti a hatóságok közötti együttműködést és koordinációt, előmozdíthatja a bevált gyakorlatok és a levont tanulságok cseréjét, és segíthet annak biztosításában, hogy a makroprudenciális eszközöket az egész Európai Unióban időben, következetesen és hatékonyan alkalmazzák.

Végezetül az egyértelmű és következetes kommunikáció ugyanilyen fontos a bizonytalanság csökkentése, a piaci elvárások lehorgonyzása és a szakpolitikai intézkedések mögött meghúzódó indokok kifejtése szempontjából. Azáltal, hogy véleményeket és ajánlásokat fogalmaz meg a szabályozási változásokról, az EKB segít egy olyan keret kialakításában, amely kezeli a strukturális sebezhetőségeket és megerősíti a pénzügyi stabilitást az egész euróövezetben.

A fő prioritás tehát az, hogy továbbra is előretekintőek legyünk. Mivel a pénzügyi stabilitási kockázatok gyakran a strukturális gyengeségek és a ciklikus sokkok összetett kölcsönhatásából erednek, az EKB szerepe nem csupán a stresszre való reagálás, hanem a reziliencia előzetes kiépítése is, biztosítva, hogy az euróövezet pénzügyi rendszere továbbra is támogassa a fenntartható növekedést egy rendkívül bizonytalan globális környezetben.

20. *Hogyan látja az EKB prioritásait a Draghi- és a Letta-jelentés – többek között a megtakarítási és beruházási unióról szóló jelentés – ajánlásainak végrehajtása során? Hogyan tudja az EKB megbízatásának keretében aktívan támogatni egy valódi megtakarítási és beruházási unió kialakítását?*

A Draghi- és a Letta-jelentés mérföldkőnek számító hozzájárulást nyújt az Unión belüli gazdasági és pénzügyi integráció elmélyítéséről, valamint a pénzügyi stabilitás, a növekedés, a versenyképesség és a reziliencia előmozdításáról folyó európai vitához. Bár hatókörük sokkal szélesebb, a jelentések a banki és pénzügyi kérdésekre – nevezetesen a bankunióra és a tőkepiaci unióra – vonatkozó kulcsfontosságú ajánlásokat is tartalmaznak, amelyeket a megtakarítási és beruházási unió alatt foglalunk össze.

Véleményem szerint sürgősen szükség van egy teljes körű megtakarítási és beruházási unióra. Európa versenyképessége, nyitott stratégiai autonómiája, valamint a zöld és digitális átállás finanszírozására való képessége mind-mind a mélyebb és integráltabb tőkepiactól függenek.

Annak ellenére, hogy a tőkepiaci unióra vonatkozó 2015. évi első bizottsági cselekvési terv óta közel egy évtizede folyik a vita, az előrehaladás lassú. A gyorsan változó geopolitikai környezet csak még sürgetőbbé tette az európai megtakarítások termelőberuházások felé történő mozgósítását és Európa nem uniós pénzügyi infrastruktúráktól való strukturális függőségének csökkentését. Ebből a szempontból nagyon üdvözlendők a Bizottság közelmúltbeli kezdeményezései az értékpapírosítás, a megtakarítási és befektetési számlák, a kiegészítő nyugdíjak, valamint a tőkepiaci integráció és felügyelet terén.

Az EKB-nak komoly érdeke – és fontos szerepe – fűződik a megtakarítási és beruházási unió előmozdításához: először is, a monetáris politika transzmissziója számára előnyös lesz a tőkepiacok mélyebb integrációja; másodszor, az EKB-nak a fizetési rendszer és a pénzügyi piaci infrastruktúra zökkenőmentes működésének biztosításával kapcsolatos feladatai szempontjából előnyösek lesznek azok a fejlesztések, amelyeket a Bizottság javaslatai hoznak e területeken; harmadszor, az EKB bankfelügyeleti funkciói számára előnyös lesz a tőkepiacok erősebb és integráltabb felügyeleti struktúrája, figyelembe véve a bankok és a tőkepiaci szereplők közötti szoros kapcsolatokat is.

Összességében úgy vélem, hogy az EKB-nak továbbra is aktívan és konstruktívan hozzá kell járulnia az megtakarítási és beruházási unió fejlesztéséhez. Az EKB hatáskörén és technikai szakértelmén belül aktívan hozzájárulhat a megbeszélésekhez annak érdekében, hogy a lehető leghamarabb támogassa a technikai munkát és a kézzelfogható eredmények elérését. Az EKB-nak különösen az uniós kereskedés utáni infrastruktúrák integrálásával és a tőkepiacok integrált uniós felügyeleti rendszerének létrehozásával kapcsolatos szakértelmét kell rendelkezésre bocsátania, miután hasznosította az egységes felügyeleti mechanizmus tapasztalatait.

21. *Mi a véleménye a bankunió kiteljesítéséről és a strukturális reformok szükségességéről?*

Az európai bankszektor versenyképességének és rezilienciájának megerősítése felé tett legfontosabb lépés annak lehetővé tétele, hogy az európai bankok teljes mértékben kihasználhassák az egységes piacunk előnyeit. Ezért alapvető fontosságú a bankunió kiteljesítése. A kiteljesített bankunió növelné a rezilienciát is, és segítene védelmet nyújtani a geopolitikai sokkhatásokkal, a piac széttagoltságával és a pénzügyi stabilitást fenyegető egyéb veszélyekkel szemben, ezáltal erősítve az euróövezet pénzügyi rendszerének egészébe vetett bizalmat is.

A globális pénzügyi válság és az azt követő európai adósságválság tanulságai alapján a bankuniót három pillérre tervezték: a közös felügyelet, a közös szanálás és a közös betétbiztosítási rendszer. Az első két pillért rekordidő alatt vezették be az egységes felügyeleti mechanizmus és az egységes szanálási mechanizmus létrehozásával. Ezeket sikertörténetként írnám le, amelyek fontos szerepet játszottak abban, hogy pénzügyi rendszerünk stabil maradjon az olyan közelmúltbeli válságidőszakokban, mint a 2023-as banki zavar.

A harmadik pillér, az európai betétbiztosítási rendszer (EDIS) terén azonban több mint egy évtizede megrekedt az előrehaladás. Véleményem szerint ezt a hiányosságot haladéktalanul orvosolni kell, mivel ez elősegítené a valóban egységes európai bankpiac kialakulását. Az európai betétbiztosítási rendszer alapvető fontosságú annak biztosításához, hogy a valamely tagállamban lévő bankban elhelyezett euró ugyanolyan szintű tényleges védelmet élvezzen, mint egy másik tagállamban lévő bankban elhelyezett euró. A fedezeti szint és a nemzeti betétbiztosítási rendszerekre vonatkozó szabályok harmonizációja ellenére a betétek tényleges

és vélt védelme továbbra is a tagállam költségvetési erejéhez kapcsolódik.

A betétbiztosítási rendszerek rendelkezésre álló forrásai a bankrendszerben biztosított betétek kis részét teszik ki, és gyorsan kimerülhetnek. Az európai betétbiztosítási rendszer lehetővé tenné az erőforrások európai szintű összevonását, csökkentve annak kockázatát, hogy nem állnak rendelkezésre források akkor, amikor szükség van rájuk. Az európai betétbiztosítási rendszer hozzájárulna a bankok és az állam közötti kapcsolat mérsékléséhez is azáltal, hogy elkerüli annak kockázatát, hogy a nemzeti betétbiztosítási rendszereknek a tagállamukhoz kelljen fordulniuk. Amint azt az EKB 2018. évi szakértői elemzése is mutatja, az európai betétbiztosítási rendszer úgy fogja biztosítani ezeket az előnyöket, hogy nem lesz jelentős kockázata a tagállamok közötti rendszerszintű, indokolatlan kereszttámogatásnak, ami azt jelenti, hogy korlátozott annak a kockázata, hogy végül néhány ország fizeti ki a bankunió más országaiban bekövetkezett bankválságok miatti számlát.

A társjogalkotók által a válságkezelési és betétbiztosítási keret reformjáról 2025-ben elért megállapodás üdvözlendő lépés, különösen a kis- és közepes méretű bankok válságai kezelésének javítása tekintetében, de ez a reform nem szünteti meg annak sürgősségét, hogy az európai betétbiztosítási rendszer bevezetésével ki kell teljesíteni a bankuniót. Ezért konszenzusra kell jutnunk az európai betétbiztosítási rendszer időzítéséről és feltételeiről, és az erre vonatkozó jogalkotási javaslatot gyorsított eljárás keretében kell előterjesztenünk.

A bankszanálási keretrendszer hitelességének megerősítéséhez további elemekre is szükség van. Két kulcsfontosságú védőháló továbbra is hiányzik: az Egységes Szanálási Alap közös védőhálója, valamint a szanálás alatt álló bankok hatékony és kellően nagy állami likviditási védőhálója. Remélem, hogy hamarosan sikerül előrelépést elérni e védőhálók terén.

A bankunión túl az egységes banki piac előmozdítása hozzájárulna pénzügyi rendszerünk versenyképességének támogatásához, és várakozással tekintek a Bizottság erre irányuló erőfeszítései elé. Az egységes piac az EU rendelkezésére álló egyik kiemelt fontosságú eszköz.

22. *Milyen prioritásokat határozna meg az árdinamikát és a pénzügyi stabilitást befolyásoló hosszú távú strukturális kockázatok (például a népesség elöregedése, az éghajlatvédelmi átállás és a digitalizáció) kezelése terén?*

A demográfiával, az éghajlatváltozással, a digitalizációval és a geopolitikával kapcsolatos, folyamatban lévő strukturális változások hozzájárulnak a bizonytalan és potenciálisan volatilisebb inflációs környezethez. Hatással lehetnek az inflációs tendenciára, az árképzésre és a különböző termékek relatív áraira is. A reálgazdaságban még túl korai lenne megállapítani, hogy ezek a strukturális változások összességében pozitívan vagy negatívan befolyásolják-e a termelékenységet. Véleményem szerint ezeket a fejleményeket a monetáris politikának rendszerszinten figyelembe kell vennie. Ezért alapvető fontosságú az EKB elemzési kapacitásának megerősítése ezeken a területeken.

Pénzügyi stabilitási szempontból az EKB legutóbbi pénzügyi stabilitási felülvizsgálata (2025. november) három fő sebezhetőséget emel ki, amelyeket a strukturális változások, valamint a geogazdasági tendenciákkal és a vámhatásokkal kapcsolatos bizonytalanság is befolyásol: magas eszközértékelések, amelyek magukban hordozzák az éles és korreláló kiigazítások kockázatát, költségvetési kihívások, esetleg a befektetői bizalom tesztelése, valamint a bankok árérzékeny szektorokkal szembeni kitettsége és a nem banki szektorral való növekvő

kapcsolataik.

Ebben a változó környezetben az egységes piacnak a megtakarítási és beruházási unió révén történő elmélyítése, és ezáltal a tőkepiaci integráció előmozdítása alapvető fontosságú az európai versenyképesség szempontjából. Az is alapvető fontosságú lesz, hogy az euró digitális korban betöltött szerepének megőrzése révén megszilárdítsuk monetáris szuverenitásunkat. Ezért kulcsfontosságú szakpolitikai prioritásnak tekintem a digitális euró bevezetését és az EKB arra irányuló munkáját, hogy központi banki pénz felhasználásával, egy kettős megközelítés (Pontes és Appia kezdeményezések) keretében lehetővé tegye a megosztott főkönyvi technológia (DLT) tranzakcióinak kiegyenlítését. Ezek az európai kezdeményezések együttesen képesek megerősíteni az euróövezet versenyképességét és rezilienciáját, különösen a szabályozás széttagoltságának csökkentése, a kockázati tőke felszabadítása és a stratégiai autonómia fokozása révén.

Emellett szilárd strukturális politikákra van szükség az innováció és a termelékenység fellendítéséhez. Különösen a szabályozás egyszerűsítése és az induló innovatív vállalkozásokra vonatkozó jobb feltételek ösztönözhetik az üzleti dinamizmust. A megerősített oktatási és képzési politikák a munkavállalás nagyobb mértékű ösztönzésével együtt elősegítenék, hogy az euróövezet munkaerőpiacai megfeleljenek a mesterséges intelligencia korszakának.

23. *Hogyan értékeli az európai pénzügyi rendszer nem uniós digitális szolgáltatóktól való függőségét, és hogyan tervezi az EKB kezelni ezeket a függőségeket?*

Az európai pénzügyi rendszer számos területen nem uniós digitális szolgáltatókra támaszkodik, beleértve a felhőszolgáltatásokat, az operációs rendszereket vagy a közös infrastruktúrákat. Az EU jelentős előrelépést tett a digitális működési rezilienciáról szóló rendelet (DORA) hatálybalépésével, amely meg fogja erősíteni a pénzügyi szervezetek digitális rezilienciáját azáltal, hogy biztosítja, hogy képesek legyenek ellenállni az információs és kommunikációs technológiai zavaroknak, például a kibertámadásoknak vagy a rendszerhibáknak, reagálni tudjanak azokra, és fel tudjanak épülni azokból, beleértve a harmadik felek kockázatkezelését is.

A pénzügyi stabilitás szempontjából az EKB kiemelt figyelmet fordít az e függőségekből eredő kockázatokra. A geopolitikai feszültségek és a növekvő digitális kölcsönös függőségek miatt jelentősen nőttek különösen a kiberkockázatok, amelyek nemcsak a bankokat, hanem a biztosítókat, a nyugdíjalapokat és a piaci infrastruktúrákat is érintik. A mesterséges intelligencia egyre terjedő használata tovább növelheti ezeket a kockázatokat, többek között a beszállítók koncentrációjától és a technológiai penetrációtól függően, tekintettel a kifinomultabb kibertámadások lehetőségére. Ezeket az aggályokat az EKB legutóbbi pénzügyi stabilitási felülvizsgálata is kiemelte, és hangsúlyozta a DORA-n keresztül ellátott erős felügyelet fontosságát.

Az EKB ezeket a függőségeket a pénzügyi szervezetek felügyeletén keresztül is kezeli. Az eurórendszer különböző típusú pénzügyi piaci infrastruktúrákat és egyéb szervezeteket, valamint elektronikus fizetési eszközöket, rendszereket és megállapodásokat felügyel a fizetési, klíring- és elszámolási rendszerek biztonságának és hatékonyságának előmozdítása érdekében. Ezek a felügyeleti feladatok magukban foglalják a kockázatok kezelését és az ilyen függőségekkel szembeni reziliencia biztosítását is. Emellett a bankfelügyeleti oldalon a bankok működési rezilienciájának megerősítése a 2026–2028-as időszakra vonatkozó két kiemelt

felügyeleti prioritás egyike, és az EKB beszámol ezekről a konkrét függőségekről.

Tágabb értelemben Európa fizetési ökoszisztémája továbbra is nagymértékben a nem uniós szolgáltatókra támaszkodik, különösen a lakossági fizetések terén. Az EKB-nak a kártyarendszerekről és feldolgozókról szóló 2025. évi jelentése kiemeli a nemzetközi kártyarendszerektől való nagymértékű függőséget, miközben az Unióban határokon átnyúlóan működő feldolgozók egyike sem azonosítható úgy, hogy teljes mértékben uniós tulajdonban van. Emellett nincs olyan saját fejlesztésű elektronikus fizetési megoldás, amely az egész euróövezetre kiterjedne. Ezért az eurórendszer legutóbb 2023 novemberében aktualizált lakossági pénzforgalmi stratégiájának célja, hogy előmozdítsa az interakciós pontokon, azaz a fizikai értékesítési pontokon és az e-kereskedelemben történő fizetésekre vonatkozó, uniós irányítású páneurópai megoldás kidolgozását. Ez kiegészíti a digitális euróval kapcsolatos projektet, amely európai infrastruktúrára fog támaszkodni. Ez lehetővé tenné Európa számára, hogy visszaszerezze a tulajdonjogát azokon a pályákon, amelyeken fizetési rendszere működik, és ezáltal megerősítené autonómiánkat.

Véleményem szerint az EKB-nak továbbra is meg kell erősítenie elemzési, felügyeleti és felvigyázási eszközeit a technológiai függőségekkel kapcsolatos kockázatok kezelése érdekében, szorosan együttműködve az uniós jogalkotókkal és a nemzeti hatóságokkal.

24. *Mi a véleménye általában az egyszerűsítési menetrendről, valamint az EKB magas szintű munkacsoportjának (HLTF) ajánlásairól, amelyek a pénzügyi stabilitás és a prudenciális standardok teljes körű megőrzése mellett az európai prudenciális szabályozási, felügyeleti és jelentéstételi keret egyszerűsítését célozzák? Hogyan tervezi nyomon követni a magas szintű munkacsoport említett ajánlásait?*

Az egyszerűsítésről szóló vita időszerű és szükséges is. Az európai prudenciális és felügyeleti keretet a nagy pénzügyi válságból és az európai adósságválságból levont főbb tanulságok alapján dolgozták ki. Jól szolgált minket, és hozzájárult a pénzügyi stabilitás megerősítéséhez. Ugyanakkor az elmúlt évtizedben egyre komplexebbé vált, és átfedéseket és szükségtelen terheket is magában hordoz. Ezért üdvözlöm az EKB magas szintű munkacsoportjának (HLTF) munkáját, amely fontos hozzájárulást jelent annak meghatározásához, hogy hol van lehetőség az egyszerűsítésre a prudenciális normák felhígítása vagy a bankrendszer rezilienciájának gyengítése nélkül.

Egyetértek a magas szintű munkacsoport ajánlásaival és alapelveivel, amelyek a következők: Fenn kell tartani a rezilienciát – ez döntő fontosságú, mivel csak egy reziliens pénzügyi rendszer képes szolgálni az európai gazdaságot. Az egyszerűsítés tehát nem dereguláció. Fontos megjegyezni, hogy jelenlegi tőkekövetelményeink nem korlátozzák a magánfinanszírozást. A banki hitelezési felmérést tekintve a mérlegkorlátok elhanyagolhatóak voltak a hitelezési feltételek 2024-ben és 2025-ben bekövetkezett változásainak meghatározásában. Ehelyett a bankok kockázatérzékelése és kockázattűrése volt a hitelfeltételek fő mozgatórugója. A stabil és jól működő bankrendszer szilárd alapot biztosít a gazdasági növekedéshez. A reziliens bankok nagyobb kapacitással rendelkeznek a hitelezésre és ezáltal a reálgazdaság támogatására. A jól szabályozott és megfelelően felügyelt bankok indokolatlan kockázatok vállalása vagy a pénzügyi stabilitás veszélyeztetése nélkül láthatják el feladataikat, biztosítva a fenntartható finanszírozást. A jól tőkésített bankok képesek jobban fedezni a veszteségeket, miközben gazdasági visszaesés idején továbbra is hitelt nyújtanak a reálgazdaságnak, csökkentve a rendszerszintű bankválság kockázatát, amely súlyos következményekkel járna a reálgazdaságra

nézve.

Fenn kell tartani a prudenciális célkitűzések teljesítésének hatékonyságát – a mikroprudenciális, makroprudenciális és szanálási hatóságoknak képesnek kell lenniük arra, hogy hatékonyan teljesítsék megbízatásukat, figyelembe véve a kockázat valamennyi releváns dimenzióját.

Elő kell mozdítani az európai harmonizációt és a pénzügyi integrációt – az európai perspektíva és a tagállamok közötti harmonizáció segíteni fog bennünket azokban az esetekben, amikor bonyolultság vagy következetlenség egyik forrása a harmonizáció hiánya. A bankok versenyképessége szempontjából kulcsfontosságú, hogy ki tudjuk használni a valóban egységes piac előnyeit.

Fenn kell tartani a nemzetközi együttműködést – nevezetesen, hogy a magas szintű munkacsoport jelentésében a bázeli standardok betartása nagyon helyesen vörös vonalat jelentett a Kormányzótanács számára. A nemzetközi standardok és a többoldalú együttműködés döntő fontosságúak a stabil globális pénzügyi rendszer szempontjából.

Az EKB magas szintű munkacsoportja decemberben nyújtotta be jelentését a Bizottságnak. Most a Bizottságon a sor, hogy az egységes piac bankrendszeréről szóló saját jelentéséhez felhasználja azt. Az EKB jelezte, hogy örömmel készen áll arra, hogy további részletekkel szolgáljon a Bizottság munkatársai és a társjogalkotók számára. Fontosnak tartom e rendelkezésre állás fenntartását, és kinevezésem esetén proaktívan együtt fogok működni a társjogalkotókkal, többek között ezzel a bizottsággal, amint azt a jelenlegi alelnök is tette, amikor elmagyarázta Önöknek a magas szintű munkacsoport jelentésének következtetéseit.

25. *Az EKB magas szintű munkacsoportjának az egyszerűsítésről szóló jelentése azt ajánlja, hogy nagyobb mértékben támaszkodjanak a közvetlenül alkalmazandó rendeletekre a nemzeti átültetés heterogenitásának csökkentése és a felügyeleti konvergencia Unió-szerte történő megerősítése érdekében. Hogyan működne együtt az uniós jogalkotókkal és az illetékes nemzeti hatóságokkal annak biztosítása érdekében, hogy ez az átállás ne ássa alá a helyi rugalmasságot és az arányosság elvét, többek között azokon a területeken, ahol a döntő fontosságú felügyeleti hatáskörök továbbra is a nemzeti jog hatálya alá tartoznak? Ön szerint mely nemzeti sajátosságokat kellene kifejezetten védeni a jövőbeli uniós szabályozási keretek kialakítása során?*

Véleményem szerint megalapozott a magas szintű munkacsoport azon ajánlása, hogy az uniós prudenciális jogszabályokat az irányelvekből a közvetlenül alkalmazandó rendeletekbe kell áthelyezni. Az irányelvek túlzott alkalmazása heterogenitást eredményezhet az alkalmazandó jogban, és eltérésekhez vezethet az intézmények felügyelete terén az EU-ban. Az, hogy az irányelveket át kell ültetni a nemzeti jogba, a jog konkrét alkalmazásának heterogenitásához vezethet. Ez bonyolíthatja a határokon átnyúló banki tevékenységet. Ezzel szemben a közvetlenül alkalmazandó rendeletek megakadályozzák az ilyen heterogén átültetést a nemzeti jogba, és megkönnyítik az egységes felügyeletet, mivel egy harmonizált jogalapot képeznek a felügyeleti iránymutatás és elvárások számára. Ez különösen a joghatóságokon átnyúlóan működő bankok és befektetőik javát szolgálja, segíti őket a valóban egységes piac előnyeinek kiaknázásában, és elősegíti a szélesebb körű gazdasági növekedést, ami az egész EU javát szolgálja.

Ez az ajánlás összhangban van a magas szintű munkacsoport azon elvével, hogy elő kell

mozdítani az európai harmonizációt és a pénzügyi integrációt. Más joghatóságokhoz képest az EU versenyhátrányba kerül a skálázhatóság hiánya miatt, ami abból ered, hogy a bankszektor egységes piaca még mindig nem teljes. A bankok akadályokba ütköznek a piaci integráció és a határokon átnyúló konszolidáció terén, és az európai szinten működő európai bankok aránya továbbra is alacsony. Ez a digitalizált világban is akadályozza az EU versenyképességét, mivel kiaknázatlan lehetőségeket eredményez a méretgazdaságosság és a határokon átnyúló üzleti tevékenység tekintetében. A nemzeti akadályok lebontása egyszerűsítené az EU-n belüli üzleti tevékenységet, és előmozdítaná a növekedést, ami általában véve az uniós polgárok javát szolgálná.

Ugyanakkor a szabályozás nagyobb mértékű igénybevétele nem történhet a nemzeti sajátosságok rovására, amennyiben azok továbbra is relevánsak. Alapvető fontosságú az uniós jogalkotók, az EKB és az illetékes nemzeti hatóságok közötti szoros együttműködés. Fontos, hogy az új rendeletek kidolgozása során szilárd és átlátható konzultációkra kerüljön sor a nemzeti hatóságokkal és az érdekelt felekkel. Ez biztosítaná, hogy a gyakorlati végrehajtással kapcsolatos nemzeti kihívásokat már korai szakaszban figyelembe vegyék. A nem kívánt következmények kezelése érdekében rendszeres visszacsatolási spirálokra van szükség az EKB, az Európai Bizottság és az illetékes nemzeti hatóságok között a közvetlenül alkalmazandó rendeletek hatásának nyomon követése és értékelése érdekében. Ez segíteni fog bennünket abban, hogy csökkentsük a nemzeti akadályokat, és előmozdítsuk Európa versenyképességét és növekedését, miközben figyelembe vesszük a nemzeti igényeket is.

Összességében úgy vélem, hogy a közvetlenül alkalmazandó rendeletek felé való elmozdulás – strukturált együttműködéssel és az arányosságra vonatkozó gondos biztosítékokkal együtt – hatékony módja a felügyeleti konvergencia megerősítésének, a széttagoltság csökkentésének és az európai bankszektor versenyképessége fokozásának. Kinevezésem esetén aktívan támogatnám ezt a folyamatot, és szorosan együttműködnék az uniós társjogalkotókkal és a nemzeti versenyhatóságokkal annak biztosítása érdekében, hogy az átállás meghozza a kívánt előnyöket.

26. *Mi a véleménye a nem banki pénzügyi intézmények jelenlegi szabályozásáról, és hogyan kellene azt megreformálni?*

Az elmúlt évtizedben jelentősen megnőtt a nem banki pénzügyi szektor mérete és jelentősége az euróövezetben. Az euróövezeti nem banki pénzügyi intézmények összes eszköze 2009 óta több mint kétszeresére nőtt, és jelenleg az adósságfinanszírozás mintegy 30%-át nem pénzügyi vállalatoknak nyújtják. A finanszírozási források e diverzifikálása előnyökkel jár a reálgazdaság számára, de az NBFI-k, a bankok és a globális piacok közötti növekvő összekapcsoltság új sebezhetőségeket is teremtett, amelyek erősebb és koherensebb szabályozási keretet tesznek szükségessé. Véleményem szerint e sebezhetőségek kezelését – különösen egy szilárdabb makroprudenciális megközelítés révén – prioritásként kell kezelni, ha meg akarjuk őrizni a pénzügyi stabilitást az egyre inkább piaci alapú pénzügyi rendszerben.

A nem banki pénzügyi ágazatban továbbra is magas a likviditási és tőkeáttételi sebezhetőség, ami növeli a potenciális sokkhatások felerősítésének valószínűségét. Az NBFI-k továbbra is ki vannak téve az eszközár-korrekcióknak, és az NBFI-szektorban tapasztalható stressz a finanszírozási kapcsolatokon és a származtatott kitettségeken keresztül továbbgyűrűzhet a bankokra. A befektetési alapok ágazata sebezhetőségekkel szembesül a likviditási rések és a jelentős tőkeáttétel miatt. Ezek a tényezők a letéti felhívások megugrására való elégtelen

likviditási felkészültséggel együtt prociklikus magatartást válthatnak ki. Ami az euróövezeti magánhitelpiacokat illeti, azokat korlátozott átláthatóság jellemzi. Gyors növekedése, összetett és átláthatatlan struktúrái, valamint erős, határokon átnyúló kapcsolatai növelik a rejtett sebezhetőségek lehetőségét, ami rávilágít arra, hogy nemzetközi erőfeszítésekre van szükség az adathiányok megszüntetése és a kockázatfigyelés javítása érdekében.

A korábbi piaci stresszhelyzetek egyik fontos tanulsága, hogy rezilienciájuk biztosítása érdekében meg kell erősíteni a banknak nem minősülő pénzintézetekre vonatkozó szakpolitikai keretet. A meglévő keret túlnyomórészt mikroprudenciális és a befektetővédelemre összpontosít, és azt szilárdabb makroprudenciális megközelítéssel kell kiegészíteni.

Az NBFI nemzetközileg elfogadott reformjait teljes mértékben és haladéktalanul végre kell hajtani az EU-ban. Ez magában foglalja a Pénzügyi Stabilitási Tanács által a pénzpiaci és nyílt végű alapok likviditási eltéréseinek kezelésére, a letéti és biztosítéki felhívásokra való likviditási felkészültség javítására és az NBFl tőkeáttételből eredő rendszerszintű kockázat mérséklésére elfogadott intézkedéseket, valamint a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottságnak a partner-hitelkockázat kezelésére vonatkozó iránymutatásait.

Mivel az NBFI-ágazat növekszik, és az EU lépéseket tesz a tőkepiacok további integrációja érdekében, integráltabb uniós szintű felügyeletre van szükség az alapok és az eszközkezelők felett. Ezt az alapok ágazatára vonatkozó uniós makroprudenciális keret felülvizsgálatának kell kísérnie, amely lehetővé teszi az egész ágazatra kiterjedő nyomon követést, az előretekintő kockázatértékeléseket és szükség esetén a megelőző intézkedések aktiválását. E célból fontos lesz megerősíteni az ESMA szerepét azzal, hogy makroprudenciális funkciókat ruháznak rá.

Mivel a reformok elfogadásához és végrehajtásához időre lesz szükség, a felügyeleti hatóságoknak proaktívan meg kell erősíteniük a banknak nem minősülő pénzintézetek rezilienciáját, teljes mértékben kihasználva meglévő megbízatásukat és a jelenlegi szabályozási keretet.

D. Fizetések és digitalizáció

27. *Hogyan értékeli a fizetési rendszerek és a monetáris politika közötti kölcsönhatást?*

Az olyan kialakulóban lévő technológiák, mint a megosztott főkönyvi technológia (DLT), a tokenizált eszközök és az új kiegyenlítési architektúrák átalakítják a fizetési rendszerek és a monetáris politika közötti kölcsönhatást, lehetőségeket és kihívásokat teremtve a központi bankok számára. Az olyan szabályozási fejleményekkel együtt, mint a MiCAR és az EU DLT kísérleti rendszere, előmozdíthatják a hatékony és integrált digitális tőkepiacokat Európában. Ugyanakkor befolyásolhatják a monetáris politika transzmisszióját azáltal, hogy megváltoztatják a likviditás áramlásának módját, a pozíciók letétbe helyezésének és kiegyenlítésének gyorsaságát, valamint azt, hogy a legfontosabb piaci szegmensekben mely elszámolási eszközök dominálnak. Véleményem szerint az EKB-nak aktívan lehetővé kell tennie az innovációt a fizetések és az elszámolás terén, ugyanakkor biztosítania kell, hogy ezek a változások megőrizzék a központi banki pénz mint a rendszer kockázatmentes horgonyának elsőbbségét.

A stabil kriptopénzek jól illusztrálják az átalakulásban rejlő lehetőségeket és kockázatokat. Céljuk, hogy stabil értékkel rendelkezzenek, ami – kialakításuktól és a kibocsátó

megbízhatóságától függően – alkalmassá teheti őket arra, hogy egy kényelmes elszámolási eszközzé váljanak. Napjainkban a kriptokereskedés messze a legfontosabb felhasználási eset a stabil kriptopénzek esetében, míg más felhasználási esetek csekély szerepet játszanak, ami segít a rövid távú kockázatok visszaszorításában. Gyors növekedésük azonban szoros nyomon követést tesz szükségessé. A stabil kriptopénzek szélesebb körű jövőbeli használata – különösen, ha nem euróban denomináltak – gyengítheti a központi banki pénznek a monetáris rendszer horgonyaként betöltött szerepét, ami veszélyeztetheti az elszámolási egység feletti ellenőrzési képességét. Ha a stabil kriptopénzek széles körű használata jelentősen növekedne, az csökkentheti a kereskedelmi bankok lakossági betéteit, ami hatással lehet a bankok likviditási kockázatára és a hitelközvetítésben betöltött szerepükre. A bankok alapvető szerepet játszanak az euróövezet gazdaságának finanszírozásában.

Alapvető fontosságú a kétszintű monetáris rendszer fenntartása a monetáris politika végrehajtásának vagy transzmissziójának megzavarása nélkül. Ez biztosítaná, hogy ne iktassák ki a bankokat mint pénzügyi közvetítőket, megőrizve alapvető szerepüket az euróövezet gazdaságának finanszírozásában és a monetáris politika transzmissziójának elősegítésében. A tokenizált betétek lehetővé teszik a tokenizáció előnyeinek kiaknázását, elkerülve ugyanakkor a banki közvetítők kiiktatását, és ez a bankrendszer jól szabályozott hatókörén belül maradna. A tokenizált betéteknek azonban átruházhatónak kell lenniük a bankok között.

A tokenizált központi banki pénz biztosítása lehetővé teheti ezt, és fontos szerepet fog játszani a digitális eszközök integrált európai piacának támogatásában is. Lehetővé teszi számunkra, hogy kihasználjuk a tokenizáció mögött meghúzódó technológia előnyeit, például a kisebb egyeztetési költségeket, a rövidebb kiegyenlítési láncokat, az atomszintű „szállítás fizetés ellenében” mechanizmust és a szinte folyamatos kereskedést és kiegyenlítést. És ez lesz a jövő – részben digitális – monetáris rendszerének megbízható alapja, amely közös, kockázatmentes elszámolási eszközként és ezáltal gazdaságunk gerinceként szolgál. Lehetővé teszi továbbá számunkra, hogy az európai infrastruktúrákra, az euróelszámolásra és az egész EU-ra kiterjedő szabályokra építsünk. A technológiák gyors fejlődése szükségessé teszi, hogy a központi bankok kiigazítsák szakpolitikai kereteiket és szabályozási megközelítéseiket. A politikai döntéshozóknak egyensúlyt kell teremteniük a fizetési rendszerek innovációjának támogatása és a monetáris és pénzügyi stabilitás biztosítékai között.

28. *Ön szerint a digitális eszközök fejlődése kockázatot jelent-e a monetáris stabilitásra nézve, és milyen szerepet kellene játszania az EKB-nak ebben az összefüggésben?*

Amint azt az előző kérdésre adott válaszban megjegyeztem, a kriptoeszközpiac az elmúlt években jelentősen bővült, és értéke elérte a több billió eurót. A különböző kriptoeszközök eltérő jellemzőkkel és kockázatokkal rendelkeznek, függetlenül attól, hogy fedezetlen kriptoeszközökről, például bitcoinról vagy stabil kriptopénzekről, például Tetherről van szó, amelynek célja az USA-dollárhoz képest egy az egyben rögzített árfolyam fenntartása. A kriptoeszközökből eredő kockázatok egyelőre visszafogottnak tűnnek, de a hagyományos pénzügyi rendszerrel való növekvő összekapcsoltság figyelmet érdemel, mivel továbbterjedési kockázatokhoz vezethetnek.

A digitális eszközök közül a stabil kriptopénzek térnyerése különös hangsúlyt kapott. Bár használatuk az euróövezetben továbbra is korlátozott, és a kriptoeszközök kereskedésével kapcsolatos tevékenységekre korlátozódik, a stabil kriptopénzek növekvő mértékű használata a bankok lakossági betéteinek csökkenéséhez vezethet. Ez megváltoztatja a bankok

finanszírozási költségeit, likviditási kockázatait és közvetítő szerepét, és következésképpen hatással lesz a monetáris transzmissziós mechanizmusra. Véleményem szerint ezek a fejlemények rávilágítanak arra, hogy az EKB-nak továbbra is proaktív és előretekintő álláspontot kell képviselnie.

Az EU azért hozta létre a MiCAR-t, hogy lehetővé tegye e piac biztonságos fejlődését olyan módon, amely biztosítja a monetáris szuverenitást, a pénzügyi stabilitást és a fizetések zökkenőmentes működését. A MiCAR e tekintetben bizonyos felelősségi köröket ruházott az EKB-ra, és fontos lesz, hogy az illetékes nemzeti hatóságokkal együtt továbbra is teljesítse azokat.

A digitális pénzügyi szolgáltatások lehetőségeket rejtenek magukban, és Európának nyitottnak és konstruktívnak kell lennie ahhoz, hogy ki tudja használni a kapcsolódó előnyöket. Ezt a jól működő monetáris rendszer fenntartása mellett is el lehet érni, ami azt jelenti, hogy a központi banknak innovatív módon kell biztosítania a gazdaság számára a központi banki pénzt. A digitális euróval kapcsolatos projekten túl az eurórendszer kiterjesztette a megosztott főkönyvi technológián (DLT) alapuló tranzakciók központi banki pénzben történő kiegyenlítésére irányuló kezdeményezését egy olyan programmal, amely két egymást kiegészítő és kölcsönösen erősítő irányvonalból áll: ezek Pontes és Appia. A Pontes 2026 harmadik negyedévének végére (a kísérleti projekt elindításával) egységes eurórendszerbeli megoldást fog biztosítani, amely összekapcsolja a DLT-platformokat és a TARGET-szolgáltatásokat, és tartalmazza az eurórendszer DLT-vel kapcsolatos 2024-es feltáró munkájában használt funkciókat. Az Appia ezt azzal egészíti ki, hogy a köz- és magánszféra érdekelt feleivel folytatott együttműködésen keresztül egy innovatív és integrált európai ökoszisztéma előmozdítására törekszik. Ezek a kezdeményezések együttesen hozzá fognak járulni annak biztosításához, hogy az egyre inkább digitális pénzügyi rendszerben továbbra is a központi banki pénz maradjon a megbízható elszámolási eszköz.

29. *A digitális eszközök és a tokenizált kötvények egyre inkább a pénzügyi környezet részét képezik. Hogyan kell kalibrálni a tokenizált eszközök elfogadhatóságát a biztosítéki keretben?*

A digitális innováció átalakítja az értékpapír-kibocsátás, -kiegyenlítés és -gondozás pénzügyi piaci infrastruktúráit. A pénzügyi eszközök esetében egyre gyakoribb a tokenizáció, amely a folyamatok automatizálása, integrálása és egyszerűsítése, valamint az átláthatóság fokozása révén hatékonyabbá teheti a pénzügyi szolgáltatásokat. A központi bankoknak alkalmazkodniuk kell ezekhez a technológiai fejleményekhez, többek között fedezeti keretrendszerük kiigazításával.

Az eurórendszer megtette az első lépést, és 2026. március 30-tól lehetővé fogja tenni a DLT-alapú szolgáltatásokat használó központi értéktárakban kibocsátott forgalomképes eszközök eurórendszerbeli elfogadható fedezetként történő használatát. Ezeknek az eszközöknek rendelkezésre kell állniuk a TARGET2-Securitiesben (T2S) történő elszámoláshoz, és ugyanazoknak az eurórendszerbeli elfogadhatósági szabályoknak kell megfelelniük, mint bármely más, az eurórendszer által eddig elfogadott forgalomképes eszköznek.

Ezen első lépés mellett az EKB azt is bejelentette, hogy ambiciózus munkatervet indított annak feltárására, hogy a teljes egészében DLT-hálózatokon kibocsátott és kiegyenlített eszközök hogyan és milyen kritériumok alapján válhatnak a jövőben elfogadhatóvá és mobilizálhatóvá

eurórendszerbeli fedezetként. Ennek a munkának szakpolitikai, jogi és operatív kérdések széles körével kell foglalkoznia, beleértve a kibocsátás kritériumait, az elszámolások véglegességét, a tulajdonjog jogi alátámasztását, valamint a mobilizálás operatív módozatait.

Úgy vélem, hogy ez csak a kezdete egy fontos feltárási területnek. Tervbe van véve annak további vizsgálata, hogy a jogi és kockázatkezelési megfontolások hogyan egyensúlyozhatók ki gondosan az olyan kiemelt fontosságú elvek fenntartása mellett, mint a fedezet megfelelősége, a biztonság, a hatékonyság és a rendszeren belüli méltányosság. Ezt olyan alapvető és érdemi törekvésnek tartom, amely szorosan kapcsolódik az EKB fizetési és elszámolási rendszerekben betöltött szerepének továbbfejlesztésére irányuló, mér említett egyéb munkákhoz.

30. *Hogyan értékeli a mesterséges intelligencia használatának kockázatait és lehetőségeit mind makrogazdasági szempontból, mind az EKB napi munkájában?*

A mesterséges intelligencia makroszintű pénzügyi hatásai továbbra is rendkívül bizonytalanok. Például a mesterséges intelligencia termelékenység-növekedésre gyakorolt hatására vonatkozó jelenlegi becslések évente a nullához közeli érték és a több mint 2 százalékpont között mozognak. Optimista forgatókönyv esetén a mesterséges intelligenciának jelentős lehetőségei vannak a termelékenység növelésére és az életszínvonal emelésére. Ugyanakkor a mesterséges intelligencia makroszintű pénzügyi kockázatokkal is jár. A munkaerőpiaci zavarok növelhetik az egyenlőtlenséget, a munkahelyteremtés és a munkahelykiváltás, valamint a bérben részesülők és a bérüket elvesztők közötti egyensúlytól függően. A piaci koncentráció növekedhet, mivel az adat- és számítási teljesítmény terén jelentkező méretgazdaságossági előnyök kedveznek a nagy technológiai cégeknek, ami visszafoghatja a versenyt, és lassíthatja a növekedési lehetőségek elterjedését. A hasonló algoritmusok pénzügyi vállalatokban való széles körű használata felerősítheti a csordamagatartást és a prociklikusságot, míg a néhány technológiaszolgáltató közötti koncentráció rendszerszintű függőségeket teremt. Véleményem szerint a kockázatok e kombinációja olyan óvatos, adatvezérelt megközelítést tesz indokolttá, amely megkülönbözteti a tényleges termelékenységnövekedést az eufóriától, a ciklikus vagy egyszeri hatásoktól, és aktívan nyomon követi az új kockázatkoncentrációkat.

A monetáris politika szempontjából ez jelentős következményekkel járhat. Ha a mesterséges intelligencia jelentősen növeli a termelékenység növekedését, az növelheti a gazdaság „sebességhatárát” és az egyensúlyi reálkamatot. Ugyanakkor az MI-technológia széles körű bevezetése felgyorsíthatja a vállalkozások sokkhatásokra adott árreakcióit. A mikroszinten az áralgoritmusok drasztikusabban differenciálhatnának a fogyasztók között, miközben továbbra is nyitott kérdés, hogy a vállalkozások milyen mértékben fognak versenyezni vagy összejátszani. Végezetül a monetáris politika transzmisszióját többféle módon is érintheti a mesterséges intelligencia munkaerőpiacra, forgalmazásra és pénzügyi ágazatra gyakorolt hatása.

Az új generatív MI-eszközök valószínűleg a pénzügyi stabilitás szempontjából is hordoznak előnyöket és kockázatokat, attól függően, hogy hogyan kezelik az adatokat, valamint a modellek fejlesztését és bevezetését. A magas technológiai penetráció és a beszállítói koncentráció felerősítheti a már meglévő kockázatokat, ami adott esetben csordamagatartáshoz és piaci korrelációhoz is vezethet. Ugyanakkor a mesterséges intelligencia előnyökkel járhat azáltal, hogy a jobb információfeldolgozás, a döntéshozatal támogatása és a feladatok automatizálása révén növeli a pénzügyi rendszer rezilienciáját. Mindezen okok miatt az

EKB-nak szorosan figyelemmel kell kísérnie ezeket a fejleményeket.

Operatív szempontból az EKB fokozatosan integrálja a mesterséges intelligenciát az intézménybe, miközben fenntartja az összes szükséges biztosítékot. Véleményem szerint ez pozitív fejlemény, amely megerősíti a valós idejű elemzést, javítja a hatékonyságot és támogatja a tájékozottabb döntéshozatalt. A mesterséges intelligencia használatának azonban minden szakaszban átláthatónak, megmagyarázhatónak és biztonságosnak kell maradnia, és az embereknek szorosan be kell kapcsolódniuk a folyamatba, és teljes mértékben elszámoltathatónak kell lenniük a szakpolitikai szempontból releváns döntésekért.

31. *Veszélyeztetik-e a dollárban denominált stabil kriptopénzek a pénzügyi stabilitást és a monetáris szuverenitást, és hogyan lehetne megerősíteni az euró nemzetközi szerepét ebben az összefüggésben?*

Amint azt a korábbi kérdéseknél említettem, a stabil kriptopénzek 2025 folyamán gyorsan növekedtek, és a stabil kriptopénzek piacát az USD-ban denominált stabil kriptopénzek és különösen két nagy szereplő, az USDT (Tether) és az USDC (Circle) uralják. Az euróban denominált stabil kriptopénzek továbbra is nagyon kicsik, bár gyorsan növekedtek. A kriptoeszközök piacairól szóló rendelet (MiCAR) egyértelmű szabályozást biztosított, és ezáltal az EU élen jár a kockázatok csökkentésében, valamint a stabil kriptopénz-kibocsátókra és a stabil kriptopénzekkel kapcsolatos szolgáltatásokat nyújtó kibocsátókra vonatkozó egyértelmű szabályok meghatározásában.

A stabil kriptopénzek pénzügyi stabilitási kockázatokat jelenthetnek, amelyek bizonyos eredendő strukturális gyengeségekből és a hagyományos finanszírozással való összekapcsoltságukból erednek. Ugyanakkor a jelenlegi helyzetben az euróövezetben korlátozottak a pénzügyi stabilitási kockázatok, különösen azért, mert a stabil kriptopénzeket nem használják széles körben a reáleszközöket érintő tranzakciókban, és nem okoztak jelentős lakosságibetét-kiáramlást. Különösen érdekes megvizsgálni a stabil kriptopénzek jelenlegi felhasználási eseteit annak megértése érdekében, hogy ki milyen célra és milyen kockázatokkal használja azokat: A stabil kriptopénzek messze legelterjedtebb felhasználási esete a kriptokereskedés. Ez azt jelenti, hogy a stabil kriptopénzeket elsősorban a kripto-ökoszisztémán belül használják, ezért azok elsősorban ezen ökoszisztéma számára és azon belül alapvető fontosságúak. Ez konkrétan azt jelenti, hogy a „való világban” eddig csak csekély szerepet játszottak, és nincs konkrét bizonyíték arra, hogy a stabil kriptopénzeket rendszeresen használják átutalásokra vagy más határokon átnyúló tranzakciókra.

Az USD-ban denominált stabil kriptopénzek növekvő elterjedése alááshatja az euróövezet monetáris szuverenitását és stratégiai autonómiáját, ha azokat széles körben használják az euróövezeten belüli fizetésekre. Így az ilyen széles körű használat csökkentheti az euró iránti keresletet, áthelyezheti a fizetési tevékenységet az uniós infrastruktúrákon kívülre, és növelheti a nem uniós kibocsátóktól és közvetítőktől való függőséget, ami viszont gyengítheti a monetáris transzmissziós mechanizmust és az eurórendszer azon képességét, hogy irányítsa a likviditást, és megőrizze a fizetési rendszerek biztonságosságát és hatékonyságát. Véleményem szerint az euró megbízható monetáris horgonyként betöltött szerepének megőrzése elengedhetetlen az ilyen kockázatok bekövetkezésének megelőzéséhez. A MiCAR védőkorlátokat tartalmaz a devizában denominált stabil kriptopénzek európai használatára vonatkozóan, amelyek célja e kockázatok kezelése. Véleményem szerint a kihívást e szabályok érvényesítése jelenti.

Európa már most is élvezi a biztonságos és hatékony fizetési rendszerek előnyeit. Szeretném felhívni a figyelmet az euró, a központi banki pénzünk fontosságára, amely monetáris rendszerünk megbízható alapja. Alapvető fontosságú az euró e szerepének megőrzése, ezért elengedhetetlen, hogy központi banki pénzünket is bevezessük a digitális korba. A digitális euróval kapcsolatos projekt és az a munka, amely lehetővé teszi a megosztott főkönyvi technológián (DLT) alapuló tranzakciók központi banki pénz felhasználásával, kettős megközelítés (Pontes és Appia) keretében történő kiegyenlítését, kiemelt jelentőséggel bír e tekintetben, és fontos szerepet fog játszani a monetáris szuverenitás megőrzésében.

Amint azt már említettem, a tokenizált központi banki pénz rendelkezésre bocsátása alapvető fontosságú lesz a digitális eszközök integrált európai piacának támogatásához. Az európai digitális eszközök élénk, mély és likvid piacai vonzani fogják a külföldi befektetőket, ezáltal növelve az euró nemzetközi szerepét.

32. *Melyek az euró nemzetközi szerepének megerősítése előtt álló fő strukturális akadályok, és hogyan járulhat hozzá az EKB ezek kezeléséhez?*

Az euró előtt ott áll a lehetőség arra, hogy megerősítse nemzetközi szerepét. Az Egyesült Államok mint globális gazdasági partner hosszú távú stabilitásával és megbízhatóságával kapcsolatos aggodalmak arra késztették a befektetőket, hogy újraértékeljék a dollár biztonságos menedék státuszát, és a közelmúltbeli események – például a Grönland körüli feszültségekhez kapcsolódó vámfenyegetésekre adott piaci reakció – megmutatták, hogy az euró egyre inkább biztonságos menedékként viselkedhet. A megítélés változásának e jelei ellenére azonban eddig nem került sor a dollároszközök széles körű átcsoportosítására. Ez rávilágít arra, hogy bár az euróban jelentős lehetőségek rejlenek, a strukturális akadályok még mindig korlátozzák az eurót abban, hogy az alkalmi, biztonságos menedékként betöltött funkcióját tartósabb, szélesebb körű nemzetközi szerepre váltsa.

Strukturális szempontból az akadályok három fő csoportja emelhető ki, és itt nagyon is egyetértek az EKB elnöke által a „Befolyásszerzés: a nemzetközi valuták történetének tanulságai” címmel 2025. május 26-án Berlinben bemutatott elemzéssel. Először is, Európa geopolitikai súlya és kereskedelmi ereje még csapódott le teljes mértékben koherens külső tevékenységben. Bár az EU a világ legnagyobb kereskedője, és az eurót az uniós kereskedelem mintegy 40%-ának számlázására használják, a kül- és biztonságpolitika széttagoltsága, valamint az egységes fellépés nehézsége korlátozza Európa geopolitikai hitelességét, és ezáltal a partnerek hajlandóságát arra, hogy euróeszközöket tartsanak. Másodszor, az euróövezet gazdasági alapjai továbbra is gyengébbek, mint a többi globális valuta alapjai. A gazdasági növekedés továbbra is alacsonyabb, a tőkepiacok széttagoltak, és korlátozott a jó minőségű, euróban denominált biztonságos eszközök kínálata. Harmadszor, a komplex intézményi és jogi helyzet – beleértve azt is, hogy széles körben alkalmazzák a vétót a kiemelt fontosságú szakpolitikai területeken – akadályozza az időben meghozott kollektív döntéseket, és kívülről nézve bizonytalanná teszi az EU kötelezettségvállalásainak erejét, annak ellenére, hogy a jogállamiság és az EKB függetlensége tekintetében az erős alapok jelentős komparatív előnyöket jelentenek. Az uniós integráció előmozdításával és egy ambiciózus reformprogram folytatásával az EU növelni fogja az euró vonzerejét, és ezáltal le fogja küzdeni ezeket az akadályokat.

Megbízatása keretében az EKB és az eurórendszer három kiemelt területen nyújthat hozzájárulást. Először is javítani kell az eurót érintő, határokon átnyúló fizetési rendszereket

azáltal, hogy összekapcsolják a gyorsfizetési rendszert a kiemelt külföldi partnerekkel. Másodszor, az európai pénzügyi piacok hatékonyságának és vonzerejének növelése érdekében támogatni kell a digitális eszközök európai ökoszisztémájának kialakulását. Harmadszor, meg kell erősíteni az euró globális használatát az euróövezeten kívüli központi bankoknak nyújtott eurólikviditási hitelkereteken keresztül.

A swap- és repoügyletek hálózata, amelyben jelenleg a jelentős fejlett gazdaságok központi bankjai és több regionális partner vesz részt, védőhálóként szolgál az euró külföldi likviditási hiányával szemben, amely megzavarhatja a monetáris politika zökkenőmentes transzmisszióját. Idővel az eurónak a kereskedelmi számlázásra és a pénzügyi szerződésekre történő nagyobb mértékű felhasználása csökkentené az árfolyammozgásoknak az euróövezeti importárakba való begyűrűzését, és ezáltal az euróövezeti infláció külső sokkhatásokkal szembeni érzékenységét, összhangban az árstabilitási megbízatással.

33. *MI a véleménye a digitális euróról? Ön szerint milyen mértékben segíthetne a fent említett kihívások kezelésében?*

A kormányzóként velem készített interjúkban mindig hangsúlyoztam, hogy a központi bankok – megbízatásuk keretein belül – létfontosságú szerepet játszanak annak biztosításában, hogy a polgárok zökkenőmentesen hozzáférjenek a közpénzekhez, és azokat mindennapi tranzakcióik során könnyen felhasználhassák. Ez az elv nemcsak a fizikai térre vonatkozik – a készpénzre –, hanem a digitális területre is ki kell terjednie. Ennek fenntartása érdekében elengedhetetlen, hogy kifejlesszük a készpénz digitális változatát, a digitális eurót. A digitális euró célja nem a készpénz helyettesítése, hanem annak kiegészítése, megőrizve a közpénzek relevanciáját és hozzáférhetőségét az egyre inkább digitalizált világban. Bármikor és bárhol elérhető lenne a felhasználók számára az euróövezetben, lehetővé téve számukra, hogy ingyenesen fizessenek – online vagy offline – weboldalakon, üzletekben vagy magánszemélyek között.

Véleményem szerint a digitális euró Európa monetáris szuverenitásának megerősítéséhez és a változó globális környezetben felmerülő kulcsfontosságú kihívások kezeléséhez is elengedhetetlen. Hozzá fog járulni a nem európai dominanciájú fizetési platformoktól való függés csökkentéséhez, ezáltal biztonságos és autonóm fizetési rendszert teremtve. Emellett a digitális euró megerősítené az euró globális versenyképességét, és a digitális fizetések megbízható és innovatív pénznemeként pozicionálná azt. A DLT-kompatibilis központi banki pénz nagybani felhasználásra történő kifejlesztésére irányuló, folyamatban lévő stratégiát kiegészítve – a Pontes és az Appia közreműködésével – a digitális euró aktívan ösztönözné a pénzügyi innovációt és előmozdítaná a piaci integrációt Európa-szerte, miközben megőrizné a monetáris szuverenitást. Ez a megközelítés fenntartaná Európa függetlenségét a pénzügyi ágazatban, és megerősítené vezető szerepét a digitális gazdaságban. Hadd ismételjem meg, hogy az európai monetáris rendszer időtállóvá tétele különösen fontos a stabil kriptopénzek, különösen a jelenleg a piacot uraló, nem euróban denominált kriptopénzek jelentette kihívások fényében. Az USD-ban denominált stabil kriptopénzek növekvő elterjedtsége azzal a kockázattal jár, hogy olyan új függőségek jönnek létre, amelyek veszélyeztethetik Európa monetáris autonómiáját, és csökkenthetik az euró szerepét a globális digitális pénzügyi szolgáltatásokban.

Fontos megjegyezni, hogy a digitális eurót nem úgy alakították ki, hogy versenyezzen a meglévő európai magánfizetési megoldásokkal. Ehelyett nyilvános, biztonságos és európai irányítású alternatívaként kíván szolgálni, amely további kiegészítő fizetési lehetőséget kínál a

polgároknak, miközben megerősíti Európa monetáris szuverenitását és rezilienciáját. Emellett szilárd, technikailag fejlett platformot biztosít, amely lehetővé teszi az európai magán pénzforgalmi szolgáltatók számára, hogy zökkenőmentesen kapcsolódjanak az ügyfelekhez a régióban, előmozdítva a nagyobb innovációt és hozzáférhetőséget a pénzforgalmi ökoszisztémán belül.

Végezetül a digitális euró egy közös európai projekt. Sikere a szilárd jogszabályokon és a széles körű demokratikus legitimitáson múlik. Az Európai Parlament központi szerepet játszik a jogi keret elfogadásában. Elkötelezett vagyok amellett, hogy konstruktívan együttműködjek a Parlamenttel és más érdekelt felekkel annak biztosítása érdekében, hogy a digitális euró megfeleljen a polgárok elvárásainak, megerősítse Európa stratégiai autonómiáját, és támogassa a monetáris rendszerünkbe vetett bizalmat az elkövetkező évtizedekben.

E. Az Európai Központi Bank működése, demokratikus elszámoltathatósága és átláthatósága

34. *A központi bank függetlensége az EKB intézményi felépítésének sarokköve. Az EKB fellépésének hatóköre azonban az elmúlt években bővült, míg a függetlenség formálisan változatlan maradt. Hogyan kell az intézményi egyensúly fenntartása mellett megőrizni és a gyakorlatban érvényesíteni a függetlenséget, miközben az EKB fellépési köre változik?*

A központi bank függetlensége továbbra is elengedhetetlen az EKB árstabilitásra vonatkozó elsődleges célkitűzésének megvalósításához, amit a kiterjedt elméleti elemzések és empirikus bizonyítékok is szilárdan alátámasztanak. A függetlenség lehetővé teszi az EKB számára, hogy középtávon előretekintő döntéseket hozzon, amelyek mentesek a rövid távú politikai nyomástól, és az inflációs várakozások megfelelő visszafogásához szükséges elemzési bizonyítékokon alapulnak. Véleményem szerint éppen ez a felépítés teszi lehetővé, hogy a monetáris politika hiteles és hatékony maradjon egy olyan környezetben, amelyet fokozott bizonytalanság és strukturális változások jellemeznek.

Ezt a döntő fontosságú függetlenséget az EKB és az Európai Parlament közötti elszámoltathatósági struktúrán keresztül lehet a legjobban megőrizni. Az elmúlt években a két intézmény – elkötelezettségüknek köszönhetően – jelentősen elmélyítette szerepvállalását a párbeszéd interaktívabbá tételét célzó gyakoribb együttműködések és innovációk révén. Ez lehetővé tette az EKB számára, hogy továbbra is reagáljon a változó kihívásokra és ellenőrzési igényekre, biztosítva az EKB monetáris politikai megbízatása keretében hozott intézkedéseinek átláthatóságát. Emellett az elszámoltathatósági párbeszéd jelentősen kibővült az egységes felügyeleti mechanizmus létrehozásával, amelyet saját elszámoltathatósági kerete irányít, valamint a digitális euróval kapcsolatos folyamatban lévő munkával, amelynek során évente több külön meghallgatást tartanak. E szoros és dinamikus párbeszéd fenntartása továbbra is alapvető fontosságú lesz, különösen annak során, ahogy az EKB a bizonytalanság és a gazdaság strukturális változásai között navigál. Ezt ki kell egészíteni a nyilvánossággal folytatott egyértelmű és érthető kommunikációval, amely bevonja az érdekelt feleket a társadalom egészében.

Ami a jövőt illeti, véleményem szerint az EKB-nak továbbra is nagy fegyelmezettséget kell tanúsítania függetlenségének gyakorlása terén: határozottan a megbízatására kell összpontosítania, átláthatóvá kell tennie döntéseit és korlátait, és tiszteletben kell tartania a

Szerződésekben meghatározott intézményi egyensúlyt.

35. *Az EKB és az Európai Parlament közötti jelenlegi elszámoltathatósági keret mely elemeit lehetne megerősíteni az érdemibb parlamenti ellenőrzés lehetővé tétele érdekében?*

Az elszámoltathatóság a jegybanki függetlenség döntő fontosságú összetevője. Ez elengedhetetlen a központi bank hitelességének és demokratikus legitimitásának fenntartásához, és végső soron támogatja a központi banki politikák hatékonyságát és a polgárok intézménybe vetett bizalmát. Az Európai Parlament tájékozott és kritikus ellenőrzését lehetővé tevő elszámoltathatósági keret ezért nagyon is az EKB saját érdeke.

Az EKB és az Európai Parlament közötti kapcsolat megnövekedett ellenőrzési kérelmekre válaszul idővel fejlődött, és jóval túlmutat a Szerződésben foglalt követelményeken. A rendszeres párbeszédet – különösen az ECON bizottságban – e kapcsolat mindkét felének innovációi gazdagították, például az EKB grafikonokon bemutatott bevezető nyilatkozata és az európai parlamenti képviselők lehetősége arra, hogy nyomonkövetési kérdéseket tegyenek fel, amelyek egyértelműen megerősítették a párbeszédet, és lehetővé teszik az összetett és változó szakpolitikai kérdések dinamikus és részletes megvitatását. Az EKB és az Európai Parlament közötti levélváltás további bizonyítéka e kapcsolat minőségének és a kölcsönös elkötelezettségnek.

Ugyanakkor az érdemi parlamenti ellenőrzésnek együtt kell járnia azzal, hogy a szélesebb nyilvánosság megérti az EKB megbízatását és döntéseit, valamint azok következményeit. A polgárokkal folytatott közvetlen kommunikáció ezért alapvető fontosságú, és megerősítheti a parlamenti felügyelet hatékonyságát. Továbbra is prioritás annak biztosítása, hogy az összetett szakpolitikai kérdéseket érthető és átlátható módon magyarázzák el, mind az Európai Parlamenttel való kapcsolattartás, mind a nyilvánosság tájékoztatása során.

Kinevezésem esetén továbbra is teljes mértékben elkötelezett maradok a nyitottság, a rendelkezésre állás és az Európai Parlamenttel folytatott konstruktív együttműködés fenntartása mellett. A központi bank függetlensége és elszámoltathatósága egymást kölcsönösen erősítő pillérek, és úgy vélem, hogy a Parlamenttel fenntartott erős és átlátható kapcsolat elengedhetetlen mindkettő megőrzéséhez.

36. *Milyen következtetéseket von le az EKB és más jelentős központi bankok által követett átláthatósági politikák nemzetközi összehasonlításából?*

A többi jelentős központi bankkal való összehasonlítás megerősíti, hogy a magas fokú átláthatóság ma már a modern központi banki tevékenység központi eleme. A hitelesség és a hatékonyság szempontjából döntő fontosságú annak elősegítése, hogy a közvélemény megértse az EKB monetáris politikáját. Az átláthatóság kiegészíti az elszámoltathatóságot is, és erősíti az intézménybe vetett bizalmat. Ugyanakkor az is ugyanilyen fontos átláthatóságot teremteni abban is, hogy a központi bankok mit nem tehetnek meg, elkerülendő az irreális elvárásokat, amelyek végső soron alááshatják a bizalmat.

A nemzetközi összehasonlítások azt is kiemelik, hogy az átláthatóság elkerülhetetlenül kompromisszumokkal jár. A mindenkori teljes körű nyilvánosságra hozatal nem feltétlenül

kívánatos. A központi bankoknak meg kell védeniük politikáik hatékonyságát, el kell kerülniük, hogy a piaci volatilitást túlzottan részletes vagy spekulatív információkkal táplálják, és meg kell őrizniük a belső tanácskozások integritását annak érdekében, hogy a politikai döntéshozók szabadon vitathassák meg azokat. Az átláthatóságnak maximalizálnia kell az egyértelműséget és a kiszámíthatóságot, ugyanakkor meg kell őriznie a megalapozott döntéshozatal feltételeit.

Mindezek alapján úgy vélem, hogy az EKB gyakorlata nemzetközi összehasonlításban jól teljesít. A külső értékelések következetesen a világ legátláthatóbb központi bankjai közé sorolják az EKB-t. Az EKB átláthatósági és kommunikációs gyakorlatainak alakulása – például a monetáris politikai beszámolók közzététele, az egyértelműbb és strukturáltabb sajtónyilatkozatok, valamint a vizuális elemek és közérthető nyelvezet szélesebb körű használata – jól mutatja az intézmény alkalmazkodási és fejlesztési hajlandóságát.

Ami a jövőt illeti, az átláthatóságot nem befejezett feladatnak, hanem folyamatos felelősségnek tekintem. Mivel a környezet egyre komplexebbé válik – amelyet geopolitikai feszültségek, technológiai változások és fokozott bizonytalanság jellemeznek –, az egyértelmű, érthető és előretekintő kommunikáció iránti igény egyre csak nő. Kinevezésem esetén elkötelezett leszek amellett, hogy hozzájáruljak ehhez a folyamatban lévő erőfeszítéshez. Véleményem szerint a modern központi banki tevékenység folyamatos párbeszédet igényel a polgárokkal és demokratikusan megválasztott képviselőikkel.

37. *Személy szerint hogyan kívánja javítani és előmozdítani a nemek közötti egyensúlyt az EKB-ban?*

Meggyőződésem, hogy a sokszínű és befogadó munkaerő elengedhetetlen az EKB mint valamennyi európai polgárt szolgáló közintézmény legitimitásához és hatékonyságához. Ha minden szinten különböző nézőpontok jelennek meg, a döntések megalapozottabbá és tájékozottabbá válnak, és jobban tükrözik azt a társadalmat, amelyet szolgálunk. Ezért teljes mértékben támogatom az EKB nemek közötti egyensúly javítása iránti elkötelezettségét, és aktívan hozzá fogok járulni ennek előmozdításához.

Ez hosszú távú, az egész intézményre kiterjedő erőfeszítés: az akadályok azonosítása és felszámolása a szakmai életút minden szakaszában, a munkakörök meghirdetésétől és a jelöltek kiválasztásától kezdve egészen addig, hogy a belépést követően képessé tesszük a munkatársat a közreműködésre. Az EKB-ban már számos program és intézkedés működik a nemek közötti egyensúly javításának előmozdítása, valamint általában a sokszínűség és az inkluzivitás támogatása érdekében. Az olyan kezdeményezések, mint az EKB „Nők a gazdaságban és a kapcsolódó területeken” ösztöndíja, a mentori programok, valamint a rejtett előítéletek elkerülését célzó gondos kommunikációs és munkaerő-felvételi gyakorlatok fontos építőkövei a jövőbeli női központi bankárok erős csapata kialakításának.

A nemek közötti egyensúly javítása azt is jelenti, hogy olyan környezetet kell teremteni, amelyben a nők karrierjük során mindvégig boldogulhatnak, a gyakornokoktól kezdve a felső vezetőkig. Ezért támogatnám azokat az intézkedéseket, amelyek összeegyeztethetővé teszik a nagy próbatételt jelentő munkaköröket a személyes és családi kötelezettségekkel, például a rugalmas munkafeltételeket és a hozzáférhető, magas színvonalú gyermekgondozást. Ez mind a férfiak, mind a nők számára előnyös, és része a személyzetfejlesztés modern megközelítésének. Tágabb értelemben meg vagyok győződve arról, hogy a sokszínűség csak akkor vezet jobb eredményekhez, ha azt valódi befogadás kíséri: nemtől és háttértől függetlenül

mindenki számára biztosítani kell azt a teret és ösztönzést, hogy szakértelmével és tapasztalatával felszólaljon és alakítsa a szakpolitikai intézkedéseket.

Határozottan támogatom azokat az intézkedéseket is, amelyek célja az egyénekben rejlő potenciál elismerése, mind a központi banki szolgáltatások világában újnak számító fiatalabb kollégák, mind pedig a személyzet tapasztaltabb tagjai esetében. Úgy vélem továbbá, hogy minden intézmény jövője megköveteli a kiválóság elismerését. E két elvnek – bár nem kifejezetten a nemek közötti egyensúly javítására vagy a sokszínűség növelésére irányul – véleményem szerint egy intézmény átfogó elveit kell képeznie, és konkrét eredményekhez kell vezetnie. Ezek az elvek kulcsfontosságú tényezők a Horvát Nemzeti Bank felvételi és előléptetési döntéseiben. Ennek eredményeként (2024-ben) a Horvát Nemzeti Bank vezetőinek 50%-a, alkalmazottainak pedig 63%-a nő. Ezek az arányok magasabbak, mint számos központi bankban, beleértve az EKB-t is.

38. *Mi a véleménye arról, hogy korábban a Tanács egyszer figyelmen kívül hagyta az Európai Parlament véleményét az EKB egyik igazgatósági tagjának kinevezésével kapcsolatban?*

Az Európai Parlament az uniós polgárok közvetlen képviselőjeként központi szerepet játszik az EKB demokratikus legitimitásának biztosításában, többek között azáltal, hogy részt vesz az Igazgatóság tagjainak kinevezésében. Amint azt már említettem, az Európai Parlamenttel szembeni elszámoltathatóság az EKB függetlenségének szükséges ellenpontja, és az Európai Parlament kinevezésekkel kapcsolatos véleménye e tekintetben fontos elem.

Ugyanakkor a kinevezési eljárás során a Tanács és az Európai Parlament eljárásait, valamint szerepét és hatásköreit a Szerződések határozzák meg. Jelöltként nem az én feladatom, hogy állást foglaljak arról, hogyan kezelik ezeket az intézményközi kapcsolatokat. Csak a kialakított keretet tudom tiszteletben tartani, és csak a kinevezési eljárást tudom követni.

39. *Elfogadná-e az EKB alelnökének történő kinevezését, ha az Európai Parlament ez ellen szavazna?*

Amint azt az előző kérdésre adott válaszomban kifejtettem, az Európai Parlament által a maradandó szakmai tapasztalatomról alkotott vélemény fontos lépés a kinevezési folyamatban. Lefekteti továbbá a gyümölcsöző elszámoltathatósági kapcsolat alapjait. Ez a kérdőív és a soron következő meghallgatásom kulcsfontosságú része a kompetenciám és tapasztalataim felmérésének. Megtiszteltetés számomra, hogy a Tanács ajánlotta erre az álláspontra, és nagyra értékelem ezt a lehetőséget, hogy együttműködhetek az Európai Parlamenttel tapasztalataim, kompetenciáim és nézeteim ismertetése érdekében. Ezért remélem, hogy elegendő betekintést nyernek majd ahhoz, hogy pozitívan értékeljék a pozícióra való alkalmasságomat, és várakozással tekintek a konstruktív párbeszéd elé.

MELLÉKLET: NYILATKOZAT AZ ÉSZREVÉTELEKRŐL

A vélemény előadója kizárólagos felelősségi körében kijelenti, hogy véleményébe nem foglalt bele a kötelező átláthatósági nyilvántartásról szóló intézményközi megállapodás[1] hatálya alá tartozó olyan érdekképviselőktől vagy harmadik országok hatóságainak – többek között ezen országok diplomáciai képviseleteinek és nagykövetségeinek – olyan képviselőitől kapott észrevételeket, akiket vagy amelyeket az eljárási szabályzat I. mellékletének 8. cikke értelmében fel kell tüntetni ebben a mellékletben.

[1] Intézményközi megállapodás (2021. május 20.) az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a kötelező átláthatósági nyilvántartásról (HL L 207., 2021.6.11., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).